

ΡΟΥΘ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΡΟΥΘ - 1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1

ΡΟΥΘ - 3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

11

ΡΟΥΘ - 2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

6

ΡΟΥΘ - 4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

15

ΡΟΥΘ - 1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αρχαίο Κείμενο

Ἑρμηνεία Ἰωάννου Κολιτσάρα

Ἑρμηνεία Παναγιώτη Τρεμπέλα

1,1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κρίνειν Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ποὺ οἱ Κριταὶ Καὶ συνέβη κατὰ τοὺς χρόνους, κατὰ τοὺς ὁποίους οἱ Κριταὶ τοὺς κριτὰς καὶ ἐγένετο λιμὸς ἐν ἐκυβερνοῦσαν τοὺς Ἰσραηλίτας ἔπεσε λιμὸς ἔκριναν τὰς ὑποθέσεις τοῦ Ἰσραήλ, καὶ ἐπέπεσε πείνα εἰς τὴν τῇ γῆ, καὶ ἐπορεύθη ἀνὴρ ἀπὸ εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἐξ αἰτίας τοῦ λιμοῦ ἐντεῦθεν του Ἰορδάνου χώραν. Καὶ ἔνεκεν αὐτῆς ἀνεχώρησε Βηθλεὲμ τῆς Ἰούδα τοῦ ἑνασ ἀνὴρ ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ, τῆς φυλῆς τοῦ κάποιος ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα διὰ παροικῆσαι ἐν ἀγρῷ Μωάβ, Ἰούδα, ἀνεχώρησε νὰ κατοικήσῃ αὐτός, ἢ νὰ κατοικήσῃ ὡς ξένος εἰς τοὺς ἀγροὺς τῆς Μωάβ, αὐτὸς καὶ ἡ αὐτὸς καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ οἱ σύζυγός του καὶ οἱ δύο υἱοὶ του εἰς τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ δύο παιδιὰ του. δύο υἱοὶ αὐτοῦ. ἀγροτικὴν περιοχὴν τῆς Μωάβ.

1,2 Καὶ ὄνομα τῷ ἀνδρὶ 2 Ὁ ἀνὴρ ὠνομάζετο Ἐλιμέλεχ, ἢ σύζυγός του 2 Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὠνομάζετο Ἐλιμέλεχ καὶ ἡ γυναῖκα Ἐλιμέλεχ, καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ ὠνομάζετο Νωεμὶν, τὰ δὲ δύο τέκνα του ὁ του ἐκαλεῖτο Νωεμὶν καὶ τὰ ὀνόματα, ποὺ εἶχαν τὰ δύο παιδιὰ αὐτοῦ Νωεμὶν, καὶ ὄνομα τοῖς ἑνασ Μααλὼν καὶ ὁ ἄλλος Χελαιῶν. Ἦσαν του, ἦσαν Μααλὼν καὶ Χελαιῶν. Ὅλοι ἦσαν Ἐφραθαῖοι, ἀπὸ δυσὶν υἱοῖς αὐτοῦ Μααλὼν καὶ Ἐφραθαῖοι, διότι κατήγοντο ἀπὸ τὴν Ἐφραθά, τὴν Βηθλεὲμ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα (ποὺ ἐκαλεῖτο καὶ Ἐφραθά), Χελαιῶν, Ἐφραθαῖοι ἐκ Βηθλεὲμ δηλαδὴ ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Αὐτοὶ καὶ ἦλθαν εἰς τοὺς ἀγροὺς τῆς Μωάβ καὶ ἔμεναν ἐκεῖ. τῆς Ἰούδα· καὶ ἦλθοσαν εἰς ἦλθον εἰς ἀγροτικὴν περιοχὴν τῆς Μωάβ καὶ ἀγρὸν Μωάβ καὶ ἦσαν ἐκεῖ. ἐγκατεστάθησαν ἐκεῖ.

1,3 Καὶ ἀπέθανεν Ἐλιμέλεχ ὁ 3 Ἐκεῖ ὅμως ὕστερα ἀπὸ ὀλίγον χρόνον 3 Καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἐλιμέλεχ, ὁ σύζυγος τῆς Νωεμὶν, καὶ ἔμεινεν

άνηρ τῆς Νωεμίν, καὶ ἀπέθανεν ὁ Ἐλιμέλεχ, ὁ σύζυγος τῆς Νωεμίν, αὐτὴ χήρα μόνη μὲ τὰ δύο παιδιὰ τῆς. κατελείφθη αὕτη καὶ οἱ δύο υἱοὶ καὶ ἔμεινεν αὐτὴ μόνη μὲ τὰ δύο τέκνα τῆς. αὐτῆς.

1,4 Καὶ ἐλάβοσαν ἑαυτοῖς 4 Οἱ δύο υἱοὶ τῆς ἐπῆραν ἐκεῖ ὡς συζύγους 4 Καὶ ἔλαβον ὡς συζύγους τῶν γυναῖκας Μωαβίτιδας. Καὶ ἡ γυναῖκας Μωαβίτιδας, ὄνομα τῇ γυναῖκας Μωαβίτιδας, ἢ μία τῶν ὁποίων μὲν μία εἶχε τὸ ὄνομα Ὅρφά καὶ ἡ δευτέρα ὠνομάζετο Ρούθ μιᾶ Ὅρφά, καὶ ὄνομα τῇ δευτέρᾳ ἐλέγετο Ὅρφά ἢ δὲ ἄλλη Ρούθ. Παρέμειναν καὶ κατώκησαν ἐκεῖ περίπου δέκα ἔτη. Ρούθ· καὶ κατώκησαν ἐκεῖ ὡς εἰς τοὺς ἀγρούς τῆς χώρας Μωάβ ἐπὶ δέκα ἔτη. δέκα ἔτη.

1,5 Καὶ ἀπέθανον καὶ γε 5 Ἐπειτα ἀπέθαναν καὶ οἱ δύο υἱοὶ, ὁ Μααλὼν 5 Καὶ ἀπέθανον ὡσαύτως καὶ οἱ δύο, ὁ Μααλὼν δηλαδὴ καὶ ὁ ἀμφοτέρου, Μααλὼν καὶ καὶ ὁ Χελαιὼν, καὶ ἔτσι ἔμειναν ἡ Νωεμίν Χελαιὼν, καὶ ἀπέμεινεν ἡ γυναῖκα μόνη, ἔρημος καὶ ἀπὸ τὸν Χελαιὼν, καὶ κατελείφθη ἡ γυνὴ χήρα ἀπὸ ἀνδρα καὶ ἔρημη ἀπὸ τὰ δύο παιδιὰ ἀνδρα τῆς καὶ ἀπὸ τὰ δύο παιδιὰ τῆς. ἀπὸ τοῦ ἀνδρός αὐτῆς καὶ ἀπὸ τῆς. τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.

1,6 Καὶ ἀνέστη αὕτη καὶ αἱ δύο 6 Ἐξ αἰτίας τῆς θλίψεως τῆς καὶ ἐπειδὴ 6 Καὶ ἐτοιμάσθη ἡ Νωεμίν καὶ αἱ δύο νύμφαι τῆς καὶ ἐγύρισαν νύμφαι αὐτῆς καὶ ἀπέστρεψαν ἐξ ἐπληροφορήθη ὅτι ὁ Θεὸς ἠλέησε τὸν ὀπίσω φεύγουσαι ἀπὸ τοὺς ἀγρούς τῆς Μωάβ, διότι ἤκουσεν ἡ ἀγροῦ Μωάβ, ὅτι ἤκουσεν ἐν ἰσραηλιτικὸν λαὸν καὶ ἔδωσεν εἰς αὐτὸν Νωεμίν εἰς τοὺς ἀγρούς τῆς Μωάβ, ὅτι ὁ Κύριος εἶχεν ἀγρῶ Μωάβ ὅτι ἐπέσκεπται ἄρτους, ἐξεκίνησεν ἡ Νωεμίν καὶ αἱ δύο ἐπισκεφθῆ ἐν εὐμνεῖαι τὸν λαὸν του διὰ νὰ δώση εἰς αὐτὸν Κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ δοῦναι νύμφαι τῆς, ἐγκατέλειψαν τὴν ἀγροτικὴν ἄρτους. αὐτοῖς ἄρτους, περιοχὴν τῆς Μωάβ,

1,7 καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ τόπου, οὗ 7 καὶ ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὸν τόπον, ὅπου 7 Καὶ ἐβγήκεν ἀπὸ τὸν τόπον, ὅπου διέμενε, καὶ μαζί τῆς ἦν ἐκεῖ, καὶ αἱ δύο νύμφαι αὐτῆς εὐρίσκοντο. Μαζῇ δὲ μὲ τὴν Νωεμίν ἀνεχώρησαν καὶ αἱ δύο νύμφαι τῆς. Καὶ ἐβάδιζαν εἰς τὸν μετ' αὐτῆς· καὶ ἐπορεύοντο ἐν τῇ ἠκολούθησαν καὶ αἱ δύο νύμφαι τῆς. δρόμον, πού θὰ τὰς ᾠδήγει διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν χώραν ὁδῶ τοῦ ἐπιστρέψαι εἰς τὴν γῆν Ἐπροχωροῦσαν εἰς τὸν δρόμον τῆς τοῦ Ἰούδα. Ἰούδα. ἐπιστροφῆς των εἰς τὴν χώραν τῆς φυλῆς τοῦ Ἰούδα.

1,8 Καὶ εἶπε Νωεμίν ταῖς δύοι 8 Εἰς κάποιο σημεῖον τῆς πορείας των εἶπεν ἡ 8 Καὶ εἶπεν ἡ Νωεμίν εἰς τὰς δύο νύμφας τῆς: <Πηγαίνετε νύμφαις αὐτῆς· πορεύεσθε δὴ, Νωεμίν εἰς τὰς δύο νύμφας τῆς· <ἐπιστρέψατε, πλέον, γυρίσατε πίσω ἢ κάθε μία σας εἰς τὸ σπιτί τῆς μητέρας

ἀποστράφητε ἐκάστη εἰς οἶκον σᾶς παρακαλῶ, καὶ πηγαίνετε κάθε μία εἰς τῆς. Εἴθε ὁ Κύριος νὰ δείξη τὴν εὐσπλαγχνίαν του καὶ τὸ ἔλεός μητρὸς αὐτῆς· ποιῆσαι Κύριος τὸν οἶκον τῆς μητρὸς τῆς. Εὐχομαι νὰ δείξη ὁ του πρὸς σᾶς, ὅπως καὶ σεῖς ἐδείξατε καλωσύνην καὶ ἀγάπην μεθ' ὑμῶν ἔλεος, καθὼς Κύριος καλωσύνην καὶ στοργὴν πρὸς σᾶς, καὶ εἰς τοὺς πεθαμένους υἱούς μου καὶ εἰς ἐμέ.

ἐποιήσατε μετὰ τῶν τεθνηκότων ὅπως καὶ σεῖς ἐδείξατε καλωσύνην πρὸς τὰ καὶ μετ' ἐμοῦ· ἀποθανόντα τέκνα μου καὶ πρὸς ἐμέ.

1,9 δῶν Κύριος ὑμῖν καὶ εὐροίτε 9 Εἴθε ὁ Κύριος νὰ δώσῃ πρὸς σᾶς τὴν χάριν 9 Εἴθε ὁ Κύριος νὰ σᾶς δώσῃ, ὅπως εὐρήτε ἢ καθεμία σας ἀνάπαυσιν ἐκάστη ἐν οἴκῳ καὶ προστασίαν του, ὥστε κάθε μία ἀπὸ σᾶς ἀνάπαυσιν εἰς τὸ σπίτι τοῦ ἀνδρός, τὸν ὅποιον θὰ λάβῃ ὡς ἀνδρὸς αὐτῆς· καὶ κατεφίλησεν νὰ εὐρῇ ἀνάπαυσιν εἰς τὸν οἶκον τοῦ νέου δευτέρου σύζυγον>. Καὶ τὰς ἐφίλησε μὲ πόθον καὶ στοργὴν. αὐτάς, καὶ ἐπήραν τὴν φωνὴν ἀνδρός, πού θὰ λάβῃ>. Ἐπειτα ἡ Νωεμὶν Καὶ ἔβγαλαν διαπεραστικὴν καὶ σπαρακτικὴν φωνὴν καὶ αἱ αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. κατεφίλησεν αὐτάς καὶ ἐκεῖναι ὑψωσαν τὴν τρεῖς καὶ ἔκλαυσαν. φωνὴν, ἔκλαυσαν,

1,10 Καὶ εἶπαν αὐτῇ· μετὰ σοῦ 10 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτήν· <μαζῇ σου θὰ 10 Καὶ εἶπαν αἱ δύο νύμφαι πρὸς αὐτήν: <Μαζὶ σου θὰ ἐπιστρέφομεν εἰς τὸν λαόν σου. γυρισῶμεν εἰς τὸν λαόν σου>. ἐπιστρέψωμεν εἰς τὸν λαόν σου, ἀπαρνούμεναι τοὺς συμπατριώτας μας>.

1,11 Καὶ εἶπε Νωεμὶν· 11 Ἡ Νωεμὶν ἀπήντησε πρὸς αὐτάς: 11 Καὶ ἀπεκρίθη ἡ Νωεμὶν: <Γυρίσατε πίσω, κόρες μου. Καὶ γιὰ ἐπιστρέφητε δὴ, θυγατέρες μου· <ἐπιστρέψατε σᾶς παρακαλῶ, θυγατέρες μου, ποιὸ λόγο ἔρχεσθε μαζὶ μου; Μήπως ὑπάρχουν εἰς τὴν κοιλίαν καὶ ἰνατὶ πορεύεσθε μετ' ἐμοῦ; ὀπίσω. Τί λόγος ὑπάρχει νὰ πορευθῆτε μαζῇ μου καὶ ἄλλα παιδιὰ ἀκόμη, διὰ νὰ γίνουν ἄνδρες σας; Μὴ ἔτι μοι υἱοὶ ἐν τῇ κοιλίᾳ μου; Μήπως ἔχω ἄλλα τέκνα εἰς τὴν κοιλίαν καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς ἄνδρας; μου, διὰ νὰ γίνουν αὐτὰ σύζυγοί σας;

1,12 Ἐπιστρέφητε δὴ, θυγατέρες 12 Ἐπιστρέψατε, σᾶς παρακαλῶ, θυγατέρες 12 Γυρίσατε λοιπὸν πίσω, κόρες μου, διότι ἔχω γηράσει, ὥστε μου, διότι γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναι μου, διότι ἐγὼ ἔχω πλέον γηράσει καὶ δὲν νὰ μὴ εἶναι δυνατόν νὰ ὑπανδρευθῶ. ΑΛΛ' ἔστω, ὅτι εἶπα, ὅτι ἀνδρὶ ὅτι εἶπα, ὅτι ἔστι μοι πρόκειται νὰ ὑπανδρευθῶ, ὥστε νὰ γεννήσω ὑπάρχει καὶ δι' ἐμέ βάσις καὶ ἐλπίς νὰ ὑπανδρευθῶ καὶ ὅτι θὰ ὑπόστασις τοῦ γεννηθῆναί με παιδιὰ. γεννήσω παιδιὰ. ἀνδρὶ καὶ τέξομαι υἱούς,

1,13 μὴ αὐτοὺς προσδέξεσθε ἕως 13 Καὶ ἂν αὐτὸ τὸ ἀδύνατον γίνῃ, μήπως σεῖς 13 Μήπως θὰ περιμένετε τὰ παιδιὰ αὐτά, ἕως ὅτου γίνουν οὐ ἀδρυνθῶσιν; Ἡ αὐτοῖς θὰ περιμένετε, ἕως ὅτου αὐτὰ γίνουν ἄνδρες; ἄνδρες καὶ ἀποκτήσουν ἡλικίαν γάμου; Ἡ δι' αὐτοὺς θὰ κατασχεθῆσεσθε τοῦ μὴ Ἡ μήπως πρὸς χάριν αὐτῶν θὰ συγκρατήσετε μείνετε κατασχεμένους διὰ νὰ μὴ ὑπανδρευθῆτε; Μὴ, λοιπόν,

γενέσθαι ἄνδρι; Μὴ δὴ, ἑαυτάς, ὥστε νὰ μὴν ὑπανδρευθῆτε ἄλλον; κόρες μου, μὴ ἐπιμείνητε νὰ μὲ ἀκολουθήσητε, διότι ἐδόθη εἰς θυγατέρες μου, ὅτι ἐπικράνθη Μὴ λοιπόν, θυγατέρες μου, ἐπιμένετε νὰ ἐμὲ πικρία καὶ θλίψις μεγαλυτέρα ἀπὸ ὅ,τι ἐδόθη εἰς σᾶς. Διότι μοι ὑπὲρ ὑμᾶς, ὅτι ἐξῆλθεν ἐν ἔλθετε μαζῇ μου. Ἐπιστρέψατε εἰς τὰς ἔπεσεν ἐπάνω μου τιμωρὸς ἢ χεῖρ τοῦ Κυρίου>· ἐμοὶ χεῖρ Κυρίου. οἰκογενείας σας, διότι ἐγὼ εἶμαι λυπημένη καὶ διὰ σᾶς, ἐπειδὴ τὸ χεῖρ τοῦ Κυρίου ἔπεσεν ἐπάνω μου>.

1,14 Καὶ ἐπήραν τὴν φωνὴν 14 Καὶ πάλιν ἐκεῖναι ὕψωσαν φωνὴν καὶ 14 Καὶ ὕψωσαν ἐκ νέου καὶ αἱ τρεῖς τὴν φωνὴν των καὶ αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν ἔτι· καὶ ἔκλαυσαν ἀκόμη. Καὶ ἡ μὲν Ὀρφά, ἔκλαυσαν καὶ πάλιν· καὶ μὲ πόθον καὶ σπαραγμὸν ἐφίλησεν ἢ κατεφίλησεν Ὀρφά τὴν ὑποχωρήσασα εἰς τὰς προτροπὰς τῆς Ὀρφῆ τὴν πενθεράν της καὶ ἐγύρισε πάλιν εἰς τοὺς πενθεράν αὐτῆς καὶ ἐπέστρεψεν πενθερᾶς της, ἐφίλησεν αὐτὴν μὲ σπαραγμὸν συμπατριώτας καὶ συγγενεῖς της. Ἡ Ρούθ ὅμως ἠκολούθησε εἰς τὸν λαὸν αὐτῆς, Ρούθ δὲ καρδίας καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν της, ἢ τὴν Νωεμίν. ἠκολούθησεν αὐτῇ. Ρούθ ὅμως ἠκολούθησε τὴν πενθεράν της.

1,15 Καὶ εἶπε Νωεμίν πρὸς Ρούθ· 15 Εἶπε τότε ἡ Νωεμίν πρὸς τὴν Ρούθ· <Ἰδού, ἢ 15 Καὶ εἶπεν ἡ Νωεμίν εἰς τὴν Ρούθ: <Ἰδού ἢ συννυφάδα σου ἰδοὺ ἀνέστρεψεν ἢ σύννυμφός σου ἐπέστρεψεν εἰς τὸν λαὸν της ἐγύρισε πίσω εἰς τὸν λαὸν της καὶ εἰς τοὺς θεοὺς της. Γύρισε, σου πρὸς λαὸν αὐτῆς καὶ πρὸς καὶ εἰς τοὺς θεοὺς της. Ἐπίστρεψε, σὲ λοιπόν, καὶ σὺ ἀκολουθοῦσα ὀπίσω ἀπὸ τὴν συννυφάδα σου>. τοὺς θεοὺς αὐτῆς· ἐπιστρέφηθι παρακαλῶ, καὶ σὺ καὶ πῆγαινε μαζῇ μὲ τὴν δὴ καὶ σὺ ὀπίσω τῆς συννύμφου συννυφάδα σου>. σου.

1,16 Εἶπε δὲ Ρούθ· μὴ ἀπάντησαί 16 Ἡ Ρούθ ὅμως ἀπήντησε· <μὴ ἐπιμένης καὶ 16 Εἶπε δὲ ἡ Ρούθ: <Μὴ μοῦ εἴτης πλέον νὰ σὲ ἐγκαταλείψω ἢ μοι τοῦ καταλιπεῖν σε ἢ μὴ μὲ στενοχωρῆς νὰ σὲ ἐγκαταλείψω καὶ νὰ νὰ γυρίσω ὀπίσω καὶ νὰ μὴ ἀκολουθήσω ὀπίσω σου· διότι ὅπου ἀποστρέψαι ὀπισθέν σου· ὅτι σὺ γυρίσω ὀπίσω, διότι ὅπου σὺ πορευθῆς καὶ καὶ ἂν ὑπάγῃς σύ, θὰ ὑπάγω καὶ ἐγώ, καὶ ὅπου θὰ κατοικήσης ὅπου ἐὰν πορευθῆς, πορεύσομαι, ἐγὼ θὰ πορευθῶ μαζῇ σου· ὅπου σὺ καὶ θὰ διανυκτερεύσης σύ, θὰ κατοικήσω καὶ θὰ καὶ οὗ ἐὰν ἀλισθῆς, κατοικήσης, ἐκεῖ θὰ κατοικήσω καὶ ἐγώ. Ὁ διανυκτερεύσω καὶ ἐγώ· ὁ λαός σου θὰ εἶναι καὶ ἰδικός μου ἀλισθήσομαι· ὁ λαός σου λαός σου θὰ εἶναι λαός μου καὶ ὁ Θεός σου θὰ λαός καὶ ὁ Θεός σου θὰ εἶναι καὶ ἰδικός μου Θεός. Ἀπαρνοῦμαι μου, καὶ ὁ Θεός σου Θεός μου· εἶναι Θεός μου. ἀπὸ τὴν στιγμὴν αὐτὴν καὶ τοὺς συγγενεῖς καὶ συμπατριώτας μου, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν πατέρων μου.

1,17 καὶ οὗ ἐὰν ἀποθάνης, 17 Ὅπου ἀποθάνης καὶ ταφῆς, ἐκεῖ καὶ ἐγὼ θὰ 17 Καὶ ὅπουδῆποτε καὶ ἂν ἀποθάνης, θὰ ἀποθάνω καὶ ἐγὼ καὶ

ἀποθανοῦμαι, κάκει ταφήσομαι· ἀποθάνω καὶ θά ταφῶ. Ὁ Κύριος ἄς μου ἐκεῖ θά ταφῶ. Ὁ Κύριος εἶθε νὰ κάμη εἰς ἐμὲ αὐτὰ καὶ ἄς τάδε ποιῆσαι μοι Κύριος καὶ τάδε ἀνταποδώσῃ καὶ ἄς μὲ τιμωρήσῃ, ἂν πράξω προσθέσῃ ἀκόμη περισσότερα τιμωρῶν με, ἐὰν ἀθετήσω τὴν προσθεῖη, ὅτι θάνατος διαστελεῖ διαφορητικά. Ὁ θάνατος μόνον θά χωρίσῃ ἐμὲ ὑπόσχασίν μου. Διότι μόνος ὁ θάνατος θά κάμη τὸν χωρισμὸν ἀναμέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ. ἀπό σέ> μεταξύ σου καὶ ἐμοῦ>.

1,18 Ἰδοῦσα δὲ Νωεμὶν ὅτι 18 Ὅταν ἡ Νωεμὶν εἶδεν ὅτι ἡ Ρουθ εἶχε 18 Ὅταν δὲ εἶδεν ἡ Νωεμὶν, ὅτι ἦτο αὐτὴ στερεὰ κραταιοῦται αὐτὴ τοῦ σταθερὰν καὶ ἀμετακίνητον ἀπόφασιν νὰ ἀποφασισμένη νὰ ὑπάγῃ μαζί της, ἔπαυσε πλέον νὰ ὀμιλῇ πορεύεσθαι μετ' αὐτῆς, ἐκόπασε πορευθῆ μαζῆ της, ἔπαυσε πλέον νὰ ὀμιλῇ πρὸς αὐτὴν καὶ νὰ τὴν προτρέπῃ, ὅπως ἐπιστρέψῃ. τοῦ λαλήσαι πρὸς αὐτὴν ἔτι. πρὸς αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

1,19 Ἐπορεύθησαν δὲ ἀμφοτέρω, 19 Συνέχισαν καὶ αἱ δύο τὸν δρόμον των, ἕως 19 Ἐβάδισαν δὲ καὶ αἱ δύο πεζῆ, ἕως ὅτου ἔφθασαν αὐταὶ εἰς ἕως τοῦ παραγενέσθαι αὐτὰς εἰς ὅτου ἔφθασαν εἰς τὴν Βηθλεέμ. Ὅταν δὲ τὴν Βηθλεέμ. Καὶ συνέβη, ὅταν ἦλθαν αὐταὶ εἰς τὴν πόλιν, ἡ Βηθλεέμ, καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἔφθασαν εἰς τὴν Βηθλεέμ, ὁλόκληρος ἡ πόλις, φήμη τῆς ἀφίξεώς των διεδόθη εἰς ὅλην τὴν πόλιν, καὶ εἶπαν ἐλθεῖν αὐτὰς εἰς Βηθλεέμ, καὶ μάλιστα δὲ αἱ γυναῖκες τῆς Βηθλεέμ, αἱ γυναῖκες τῆς Βηθλεέμ: <Ἄραγε αὐτὴ ἡ καταβεβλημένη καὶ ἤχησε πᾶσα ἡ πόλις ἐπ' αὐταῖς συνεκινήθησαν διὰ τὰς δύο γυναῖκας καὶ ξεπεσμένη εἶναι ἡ Νωεμὶν;> καὶ εἶπον· εἰ αὕτη ἐστὶ Νωεμὶν; ἔλεγον μεγαλοφώνως· <ἄραγε αὐτὴ εἶναι ἡ Νωεμὶν;>

1,20 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτάς· μὴ δὴ 20 Ἐκείνη δὲ ἀπήντησε πρὸς αὐτάς· <μὴ μὲ 20 Καὶ εἶπεν ἡ Νωεμὶν πρὸς αὐτάς: <Μὴ μὲ καλεῖτε πλέον καλεῖτέ με Νωεμὶν, καλέσατέ με καλῆτε Νωεμὶν (δηλαδὴ εὐχάριστον καὶ Νωεμὶν (=εὐάρεστον), ἄλλα καλέσατέ με πίκραν. Διότι ὁ Πικρὰν, ὅτι ἐπικράνθη ἐν ἐμοὶ ὁ γλυκεῖαν), ἀλλὰ ὀνομάσατέ με Πικρὰν, διότι ὁ παντοδύναμος Κύριος μὲ ἐπότισε πικρῖαν. ἱκανὸς σφόδρα· Παντοδύναμος μου ἔστειλε πολλὰς πικρίας.>

1,21 ἐγὼ πλήρης ἐπορεύθην, καὶ 21 Ἐγὼ, οἰκογενειακῶς μὲ τὸν ἄνδρα μου καὶ 21 Ἐγὼ ἔφυγα ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἐπῆγα εἰς τὴν Μωάβ γεμάτη, μὲ κενὴν ἀπέστρεψέ με ὁ Κύριος· τὰ δύο τέκνα μου, ἐπῆγα εἰς τὴν Μωάβ, καὶ ὁ τὸν ἄνδρα μου καὶ τὰ δύο παιδιά μου, καὶ ὁ Κύριος μὲ ἐγύρισε καὶ ἵνατὶ καλεῖτέ με Νωεμὶν; Καὶ Κύριος μὲ ἐπανέφερε τώρα μόνην, χήραν καὶ ἐδῶ ἀδειανήν, χωρὶς σύζυγον καὶ χωρὶς παιδιά. Καὶ διατὶ μὲ Κύριος ἐταπείνωσέ με, καὶ ὁ ἄτεκνον. Διατὶ λοιπόν, μὲ καλεῖτε Νωεμὶν; Ὁ ὀνομάζετε Νωεμὶν; Καὶ ὁ Κύριος μὲ ἐταπείνωσε καὶ ὁ ἱκανὸς ἐκάκωσέ με. Κύριος μὲ ἐταπείνωσεν, ὁ Παντοδύναμος μὲ Παντοδύναμός μου ἔστειλε μεγάλην κακοπάθειαν>. ἔθλιψεν>.

1,22 Καὶ ἐπέστρεψε Νωεμὶν καὶ 22 Ἔτσι ἐπέστρεψεν ἡ Νωεμὶν καὶ ἡ Μωαβίτις 22 Τοιουτοτρόπως ἐγύρισε πίσω εἰς Βηθλεέμ ἡ Νωεμὶν καὶ ἡ Ρουθ ἡ Μωαβίτις ἡ νύμφη αὐτῆς νύμφη τῆς Ρουθ ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς τῆς Μωάβ. Ρουθ ἡ Μωαβίτις, ἡ νύμφη της, ἐπιστρέφουσαι ἀπὸ τοὺς

ἐπιστρέφουσαι ἐξ ἀγροῦ Μωάβ· Ἐφθασαν δὲ αὐταὶ εἰς τὴν Βηθλεέμ, ὅταν ἀγροὺς τῆς Μωάβ. Ἦλθαν δὲ αὐταὶ εἰς Βηθλεέμ κατὰ τὴν αὐταὶ δὲ παρεγενήθησαν εἰς ἣρχιζεν ὁ θερισμὸς τῆς κριθῆς. ἀρχὴν τοῦ θερισμοῦ τῆς κριθῆς.

Βηθλεέμ ἐν ἀρχῇ θερισμοῦ κριθῶν.

ΡΟΥΘ - 2ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αρχαίο Κείμενο

Ἑρμηνεία Ἰωάννου Κολιτσάρα

Ἑρμηνεία Παναγιώτη Τρεμπέλα

2,1 Καὶ τῇ Νωεμὶν ἀνὴρ γνώριμος εἰς τὴν Νωεμὶν ἦτο γνωστὸς ἓνας ἀνὴρ, καὶ εἰς τὴν Νωεμὶν ὑπῆρχεν εἰς τὴν Βηθλεέμ κάποιος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς· ὁ δὲ ἀνὴρ δυνατὸς συγγενὴς τοῦ ἀνδρός της. Αὐτὸς δὲ ὁ ἀνὴρ ἦτο ἄνθρωπος γνωστὸς ἐκ συγγενείας εἰς τὸν ἄνδρα της, ὁ ἰσχυρὸς ἐκ τῆς συγγενείας Ἐλιμέλεχ, πλούσιος καὶ ἐπίσημος, κατήγετο ἀπὸ τὴν ἄνθρωπος δὲ αὐτὸς ἦτο λόγῳ τοῦ πλούτου του δυνατὸς καὶ καὶ ὄνομα αὐτῷ Βοόζ. οἰκογένειαν τοῦ Ἐλιμέλεχ τοῦ ἀνδρός της, καὶ μεγάλης ἐπιρροῆς, καταγόμενος ἀπὸ τὴν συγγένειαν τοῦ ἄνομάζετο Βοόζ. Ἐλιμέλεχ. Τὸ ὄνομά του δὲ ἦτο Βοόζ.

2,2 Καὶ εἶπε Ρούθ ἡ Μωαβίτις 2 Ἡ Ρούθ ἡ Μωαβίτις εἶπε πρὸς τὴν Νωεμὶν· 2 Καὶ εἶπεν ἡ Ρουθ ἡ Μωαβίτισσα εἰς τὴν Νωεμὶν: <Μοῦ πρὸς Νωεμὶν· πορευθῶ δὴ εἰς <νὰ μεταβῶ λοιπὸν εἰς ἀγρὸν νὰ μαζέψω ἐπιτρέπεις λοιπὸν νὰ ὑπάγω εἰς ἀγρὸν τινα καὶ νὰ συνάξω ἀγρὸν καὶ συνάξω ἐν τοῖς στάχυσι στάχυα ὄπισθεν ἐκείνου, ὁ ὁποῖος θὰ μοῦ κάμῃ ἀπὸ τὰ στάχυα, πού θὰ πίπτουν χάμω ὀπίσω ἐκείνου, εἰς τὰ κατόπισθεν οὐ ἐὰν εὕρω χάριν ἐν αὐτῇ τὴν χάριν καὶ τὴν καλωσύνην;> Ἡ μάτια τοῦ ὁποῖου θὰ εὕρω εὐμένειαν καὶ χάριν;> Εἶπε δὲ εἰς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Εἶπε δὲ αὐτῇ· Νωεμὶν εἶπε πρὸς αὐτὴν· <πῆγαινε, κόρη μου>. αὐτὴν ἡ Νωεμὶν: <Πῆγαινε, κόρη μου>. πορεύου, θυγάτερ.

2,3 Καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐλθοῦσα 3 Ἡ Ρούθ ἐπῆγεν, ἦλθεν εἰς κάποιον ἀγρὸν καὶ 3 Καὶ ἡ Ρούθ ἐπῆγε. Καὶ ἀφοῦ ἦλθεν, ἐμάζευε στάχυα εἰς τὸν συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ ἐμάζευε στάχυα πίσω ἀπὸ τοὺς θεριστάς. Κατὰ ἀγρὸν ὀπίσω ἀπὸ τοὺς θεριστάς καὶ κατὰ σύμπτωσιν εὐρέθη κατόπισθεν τῶν θεριζόντων· καὶ ἀγαθὴν δὲ σύμπτωσιν συνέβη νὰ ἔλθῃ εἰς εἰς τὸ μερίδιον τοῦ ἀγροῦ, πού ἀνήκεν εἰς τὸν Βοόζ, ὁ ὁποῖος περιέπεσε περιπτώματι τῇ μερίδι ἀγρὸν, ὁ ὁποῖος ἀνήκεν εἰς τὸν Βοόζ, τὸν ἦτο ἐκ τῆς συγγενείας τοῦ Ἐλιμέλεχ. τοῦ ἀγροῦ Βοόζ τοῦ ἐκ τῆς καταγόμενον ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν τοῦ συγγενείας Ἐλιμέλεχ. Ἐλιμέλεχ.

2,4 Καὶ ἰδοὺ 4 Καὶ ἰδοὺ εἰς κάποιον ὥραν ἦλθεν ἀπὸ τὴν 4 Καὶ ἰδοὺ ὁ Βοόζ ἦλθεν ἀπὸ τὴν Βηθλεέμ εἰς τὸν ἀγρὸν· καὶ Βοόζ ἦλθεν ἐκ Βηθλεέμ καὶ εἶπε Βηθλεέμ ὁ Βοόζ καὶ εἶπε πρὸς τοὺς θεριστάς· <Ὁ εἶπεν εἰς τοὺς ἐργάτας πού ἐθέριζαν: <Εἶθε ὁ Κύριος νὰ εἶναι

τοῖς θερίζουσι· Κύριος μεθ' ὑμῶν· Κύριος μαζῆ σας>. Ἐκεῖνοι δὲ τοῦ ἀπήντησαν· μαζὶ σας>. Καὶ εἶπαν καὶ αὐτοὶ εἰς αὐτόν· <Εἶθε νὰ σὲ εὐλογῆ καὶ εἶπον αὐτῶ· εὐλογῆσαι σε <εἶθε νὰ σὲ εὐλογῆσῃ ὁ Κύριος>.

Κύριος.

2,5 Καὶ εἶπε Βοὸζ τῷ παιδαρίῳ 5 Εἶπε δὲ ὁ Βοὸζ εἰς τὸν νεαρόν δοῦλον του, ὁ 5 Καὶ εἶπεν ὁ Βοὸζ εἰς τὸν νέον ὑπηρέτην του, πού αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς ὁποῖος ἦτο ἐπιστάτης εἰς τοὺς θεριστάς· <Τίνος ἐπιστατοῦσε εἰς τοὺς θεριστάς· <Τίνος εἶναι αὐτὴ ἡ νέα;> θερίζοντας· τίνος ἡ νεᾶνις αὐτῆ; εἶναι αὐτὴ ἡ νεαρὰ γυνή;>

2,6 Καὶ ἀπεκρίθη τὸ παιδάριον τὸ 6 Ὁ νεαρὸς δοῦλος, ὁ ἐπιστάτης τῶν θεριστῶν, 6 Καὶ ἀπεκρίθη ὁ νέος ὑπηρέτης, πού ἐπιστατοῦσε τοὺς ἐφεστῶς ἐπὶ τοὺς θερίζοντας καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· <αὐτὴ εἶναι Μωαβίτις, ἡ θεριστάς, καὶ εἶπεν· <Εἶναι ἡ νέα ἡ Μωαβίτισσα, ἡ ὁποία εἶπεν· ἡ παῖς ἡ Μωαβίτις ἐστὶν ἡ ὁποία ἐπέστρεψε μαζῆ μετὴν Νωεμὶν ἀπὸ τοὺς ἐπέστρεψε μετὴν Νωεμὶν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς τῆς Μωάβ.

ἀποστραφεῖσα μετὰ Νωεμὶν ἐξ ἀγροὺς τῆς Μωάβ.

ἀγροῦ Μωάβ

2,7 καὶ εἶπε· συλλέξω δὴ καὶ 7 Μὲ παρεκάλεσε δὲ καὶ μου εἶπε· Δός μου τὴν 7 Καὶ εἶπεν· <Ἄν εἶναι μετὴν ἀδειάν σου, θὰ μαζεύσω λοιπὸν συνάξω ἐν τοῖς δράγμασιν ἀδειαν νὰ μαζέψω καὶ νὰ συγκεντρώσω μερικὰ καὶ θὰ συνάξω πίσω ἀπὸ τοὺς θεριστάς στάχυα ἀπ' ἐκεῖνα ὀπισθεν τῶν θερίζοντων· καὶ ἦλθε στάχυα μεταξὺ τῶν δεματιῶν πίσω ἀπὸ τοὺς πού πίπτουν ἀπὸ τὰ δεμάτια των>. Καὶ ἦλθε καὶ ἐστάθη, ἀπὸ καὶ ἔστη ἀπὸ πρωῖθεν καὶ ἕως θεριστάς. Ἦλθε καὶ ἀπὸ τὸ πρωῖ ἕως τὸ βράδυ τὸ πρωῖ δὲ ἕως τὸ ἑσπέρας δὲν ἔπαυσεν εἰς τὸν ἀγρὸν οὔτε ἑσπέρας, οὐ κατέπαυσεν ἐν τῷ δὲν ἐσταμάτησεν οὔτε ἐπ' ὀλίγον νὰ μαζεύῃ ἐπ' ὀλίγον>.

ἀγρῶ μικρόν.

στάχυα εἰς τὸ χωράφι>.

2,8 Καὶ εἶπε Βοὸζ πρὸς Ρούθ· οὐκ 8 Ὁ Βοὸζ ἐκάλεσε τὴν Ρούθ καὶ τῆς εἶπεν· <δὲν 8 Καὶ εἶπεν ὁ Βοὸζ πρὸς τὴν Ρουθ· <Δὲν ἄκουσες, κόρη μου, τί ἤκουσας, θυγάτερ; Μὴ πορευθῆς ἄκουσες, κόρη μου, τί εἶπα εἰς τὸν ἐπιστάτην εἶπα εἰς τὸν ἐπιστάτην μου καὶ εἰς τοὺς ἐργάτας μου; Νὰ μὴ ἐν ἀγρῷ συλλέξαι ἑτέρω, καὶ σὺ μου; Νὰ μὴν πᾶς εἰς ἄλλον ἀγρὸν, διὰ νὰ ὑπάγῃς λοιπὸν εἰς ἄλλον ἀγρὸν διὰ νὰ συλλέξῃς στάχυα· καὶ οὐ πορεύσῃ ἐντεῦθεν· ὧδε μαζέψῃς στάχυα καὶ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῆς ἀπὸ δὲν θὰ φύγῃς σὺ ἀπ' ἐδῶ· προσκολλήσου ἐδῶ μετὰ τὰ κοράσια κολλήθητι μετὰ τῶν κορασιῶν ἐδῶ. Προσκολλήσου ἐδῶ μαζῆ μετὰς μου καὶ μὴ χωρίζεσαι ἀπὸ τὴν συντροφίαν τους.

μου·

ὑπηρετρίας μου.

2,9 οἱ ὀφθαλμοί σου εἰς τὸν ἀγρὸν, 9 Κύτταξε ποιὸς εἶναι ὁ ἀγρὸς εἰς τὸν ὁποῖον οἱ 9 Τὰ μάτια σου νὰ τὰ ρίπτῃς εἰς τὸν ἀγρὸν ἐκεῖ, ὅπου οὐ ἂν θερίζωσι, καὶ πορεύσῃ θερισταὶ μου θερίζουν, καὶ πῆγαινε πίσω ἀπὸ θερίζουν, καὶ θὰ πηγαίνῃς ὀπίσω ἀπὸ τοὺς θεριστάς. Ἴδου κατόπισθεν αὐτῶν· ἴδου αὐτούς, διὰ νὰ μαζεύῃς στάχυα. Ἴδου ἐγὼ ἔδωκα ἐντολὴν εἰς τὰ παιδιά νὰ μὴ σὲ θίξουν ἢ σὲ ἐνετειλάμην τοῖς παιδαρίοις τοῦ ἔδωσα ἐντολὴν εἰς τοὺς ὑπηρέτας μου, νὰ μὴ σὲ ἐνοχλήσουν ὅπωςδὴποτε. Καὶ ὅταν θὰ διψάσῃς, θὰ ὑπάγῃς

μη άψασθαί σου· και ότε διψήσεις πειράξη κανείς. Όταν διψήσης θα πάς εις τὰ εις τὰ δοχεία του νερού και θα πής απ' εκεί, που θα παίρνουν και πορευθήση εις τὰ σκεύη και δοχεία του ύδατος και θα πιής από εκεί, όπου νερό τὰ παιδια που θερίζουν>.

πίεσαι όθεν εάν ύδρευονται τὰ πίνουν και οι δούλοι μου>.

παιδάρια.

2,10 Και έπεσεν επί πρόσωπον 10 Έπεσεν εκείνη με τὸ πρόσωπον κατὰ γῆς, 10 Και έπεσε και έπροσκύνησε με τὸ πρόσωπόν της αὐτῆς και προσεκύνησεν επί τὴν προσεκύνησεν αὐτὸν μέχρις εδάφους και του άκουμβησμένον εις τὴν γῆν και ειπε πρὸς τὸν Βοόζ:<Εἰς τί γῆν και ειπε πρὸς αὐτόν· τί ότι ειπε· <πῶς συνέβη, ὥστε ἐγὼ μία ξένη γυναῖκα ὀφείλεται τὸ ότι ηῦρα τόσην εὐμένειαν εις τὰ μάτια σου, ὥστε εὔρον χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς σου νὰ εὔρω χάριν ἐνώπιόν σου και με τόσην νὰ με προσέξης και νὰ λάβῃς γινῶσιν περι ἐμοῦ, ἡ ὁποία του ἐπιγινῶναί με, και ἐγὼ εἰμι εὐμένειαν νὰ ἐνδιαφερθῆς δι' ἐμέ> εἶμαι ξένη;> ξένη;

2,11 Και άπεκρίθη Βοόζ και ειπεν 11 Ὁ Βοόζ τῆς άπήντησεν· <ἐπληροφορήθην 11 Και άπεκρίθη ὁ Βοόζ και ειπε πρὸς αὐτήν: <Μοῦ αὐτῆ· άπαγγελία άπηγγέλη μοι λεπτομερῶς, πόσον καλὰ ἐφέρθῃς άπέναντι ἀνήγγειλαν λεπτομερῶς και άσφαλῶς ὅλα ὅσα ἔχεις κάμει ὅσα πεποιήκας μετὰ τῆς τῆς πενθερᾶς σου, ὅταν άπέθανεν ὁ άνδρας ἔναντι τῆς πενθερᾶς σου, μετὰ τὸν θάνατον του άνδρός σου· πενθερᾶς σου μετὰ τὸ άποθανεῖν σου, και πῶς χάριν αὐτῆς ἐγκατέλειψες τὸν και με ἐπληροφόρησαν πῶς άφηκες τὸν πατέρα σου και τὴν τὸν άνδρα σου και πῶς κατέλιπες πατέρα σου και τὴν μητέρα σου, τὸν τόπον μητέρα σου και τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς σου και ἐπῆγες εις τὸν πατέρα σου και τὴν μητέρα ὅπου ἐγεννήθῃς και έπορεύθῃς πρὸς ἕνα λαόν, λαόν, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγνώριζες οὔτε χθές οὔτε προχθές.

σου και τὴν γῆν γενέσεώς σου και τὸν ὁποῖον προηγουμένως δὲν εἶχες γνωρίσει.

έπορεύθῃς πρὸς λαόν, ὃν οὐκ

ἤδεις ἐχθές και τρίτης·

2,12 άποτίσαι Κύριος τὴν 12 Εὔχομαι νὰ βραβεύση ὁ Κύριος αὐτὸ τὸ 12 Εἶθε ὁ Κύριος νὰ ανταμείψῃ τὸ ἔργον αὐτὸ που ἔκαμες· ἔργασίαν σου και γένοιτο ὁ ἔργον σου, πλούσιος νὰ εἶναι ὁ μισθός σου ἐκ εἶθε νὰ γίνῃ ἡ άμοιβή σου δια τὴν θυσίαν αὐτὴν γεμάτη και μισθός σου πλήρης παρὰ Κυρίου μέρους Κυρίου του Θεου του Ἰσραήλ, πρὸς τὸν πλουσία από Κύριον τὸν Θεὸν του Ἰσραήλ, πρὸς τὸν Ὅποῖον Θεου Ἰσραήλ, πρὸς ὃν ἤλθες ὁποῖον ἤλθες δια νὰ τεθῆς με πίστιν κάτω από άπαρνηθεῖσα τοὺς θεοὺς τῶν πατέρων σου ἤλθες δια νὰ πεποιθέναί ὑπὸ τὰς πτέρυγας τὰς προστατευτικὰς του πτέρυγας>. σκεπασθῆς με πεποιθήσιν ἀδιάσειστον ὑπὸ τὰς πτέρυγας αὐτου>.

2,13 Ἡ δὲ ειπεν· εὔρομι χάριν ἐν 13 Ἡ δὲ Ρούθ ειπεν· <εἶθε νὰ εἶμαι πάντοτε ὑπὸ 13 Ἡ δὲ Ρούθ ειπεν: <Εἶθε νὰ εὔρω εὔνοιαν και χάριν εις τὰ ὀφθαλμοῖς σου, κύριε, ὅτι τὴν εὐμένειάν σου αὐτὴν, κύριε, διότι με μάτια σου, κύριε, και νὰ μη άποξενωθῶ τῆς εὐμενείας σου.

παρεκάλεσάς με και ότι ἐλάλησας παρηγόρησες και ὠμίλησες εἰς τὴν καρδίαν τῆς διότι με ἐπαρηγόρησες· και διότι ὠμίλησες εἰς τὴν καρδίαν ἐπὶ καρδίαν τῆς δούλης σου, και δούλης σου. Και ἰδού ἐγὼ θὰ εἶμαι μία ἀπὸ τὰς τῆς δούλης σου· και ἰδού ἐγὼ θὰ εἶμαι ὡς μία ἀπὸ τὰς ἰδού ἐγὼ ἔσομαι ὡς μία τῶν δούλας σου>.
 ὑπηρετρίας σου>.

παιδισκῶν σου.

2,14 Και εἶπεν αὐτῇ Βοόζ· ἦδη ὥρα 14 Ὁ Βοόζ κατόπιν τῆς εἶπεν· <εἶναι τώρα ὥρα 14 Και εἶπεν εἰς αὐτὴν ὁ Βοόζ· <εἶναι τώρα ὥρα διὰ νὰ τοῦ φαγεῖν, πρόσσελθε ὧδε και φαγητοῦ. Πλησίασε ἐδῶ νὰ φάγῃς ἄρτον και νὰ φάγωμεν· ἐλθὲ ἐδῶ πλησίον και θὰ φάγῃς ἀπὸ τοὺς φάγεσαι τῶν ἄρτων και βάψεις βουτήξης τὸ κομμάτι τοῦ ἄρτου εἰς τὸ ξύδι>. Ἡ παρατιθεμένους ἄρτους και θὰ βάψῃς τὸ τεμάχιον τοῦ τὸν ψωμόν σου ἐν τῷ ὄξει. Και Ρούθ ἐκάθισε κοντὰ εἰς τοὺς θεριστάς, ὁ δὲ ψωμοῦ σου εἰς τὸ ξίδι, διὰ νὰ σοῦ κινήται ἡ ὄρεξις>. Και ἐκάθισε Ρούθ ἐκ πλαγίων τῶν Βοόζ ἐσώρευσε εἰς αὐτὴν ἄρτον ἀπὸ ἐκάθισεν ἡ Ρούθ πλησίον τῶν θεριστῶν και παρέθεσε εἰς θεριζόντων, και ἐβούνισεν αὐτῇ ἀποφλοιωμένην κριθίν. Ἡ Ρούθ ἔφαγεν, αὐτὴν σωρόν κριθίνου ἄρτου ὁ Βοόζ· και ἔφαγεν ἡ Ρούθ και Βοόζ ἄλφιτον, και ἔφαγε και ἐχόρτασε και ἀφῆκε περισσευμα.
 ἐχορτάσθη και ἀφῆκε περισσευμα.

ἐνεπλήσθη και κατέλιπε.

2,15 Και ἀνέστη τοῦ συλλέγειν, 15 Κατόπιν δὲ ἠγέρθη και ἤρχισε νὰ συλλέγη 15 Και ἐσηκώθη ἡ Ρούθ διὰ νὰ συλλέγη στάχια. Και ὁ Βοόζ και ἐνετείλατο Βοόζ τοῖς στάχια. Ὁ Βοόζ ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τοὺς ἔδωκεν ἐντολὴν εἰς τὰ παιδιά, τοὺς θεριστάς του και εἶπεν: παιδαρίοις αὐτοῦ λέγων· και γε δούλους του και εἶπεν· <ἡ Ρούθ ἄς μαζεύη <Ἀκόμη και μεταξὺ τῶν δεματίων ἀφήνετέ την νὰ συλλέγη ἀνὰ μέσον τῶν δραγμάτων στάχια ἀνάμεσα ἀκόμη και ἀπὸ τὰ δεμάτια· νὰ και νὰ μὴ τὴν ἐντροπιάσετε λέγοντάς της: <Θὰ τὰ συλλεγέτω, και μὴ καταισχύνητε μὴ τὴν διώξετε και τὴν ἐντροπιάσετε.
 μαζεύσωμεν ἡμεῖς αὐτά>.

αὐτὴν·

2,16 Και βαστάζοντες βαστάσατε 16 Ἀκόμη δὲ ἀπὸ τὰ δεμάτια, πὺ μεταφέρετε, 16 Και ἀπὸ τὰ θερισμένα πὺ βαστάζετε, ἀφήσατε νὰ αὐτῇ και γε παραβάλλοντες ἀφήσατε νὰ πίπτουν στάχια χάριν αὐτῆς και πίπτουν μερικὰ δι' αὐτὴν, ὥστε νὰ τὰ θερίζετε διὰ νὰ τὰ παραβαλεῖτε αὐτῇ ἐκ τῶν ἀπὸ τὰ συσσωρευμένα δεμάτια ρίψατε ἀκόμη συλλέγη αὐτῇ, και ἀπὸ τὰ μαζευμένα εἰς σωροὺς στάχια, βεβουνισμένων· και φάγεται και μερικὰ. Αὐτῇ δὲ θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ὅταν θὰ τὰ μαζεύετε εἰς δεμάτια, ἀφήνετε μερικὰ και δι' συλλέξει, και οὐκ ἐπιτιμήσετε συλλέξη διὰ τὴν διατροφήν της, χωρὶς κανεῖς αὐτὴν· και κάμετέ το εἰς ὥραν πὺ θὰ ἀπομακρυνθῇ διὰ νὰ αὐτῇ.
 ἀπὸ σᾶς νὰ τῆς κάμη παρατήρησιν>.
 φάγη. Και θὰ συλλέξη τὰ στάχια αὐτὰ και δὲν θὰ τὴν ἐπιτιμήσετε>.

2,17 Και συνέλεξεν ἐν τῷ ἀγρῷ 17 Ἡ Ρούθ συνέλεξεν εἰς τὸν ἀγρὸν στάχια 17 Και ἐμάζευσε ἡ Ρούθ στάχια εἰς τὸν ἀγρὸν ἕως τὸ βράδυ ἕως ἐσπέρας· και ἐρράβδισεν ἄ μέχρι τῆς ἐσπέρας ὅποτε και τὰ ἐρράβδισε. Τὸ και ἐρράβδισε ὅσα ἐμάζευσε, ὥστε νὰ καθαρισθῇ ὁ καρπὸς

συνέλεξε, και ἐγενήθη ὡς οἶφι προῖον ἀπὸ τὰ συγκεντρωθέντα στάχυα τῆς ἀπὸ τὸ ἄχυρον, και ἐβγήκαν καθαραὶ περίπου τεσσαράκοντα κριθῶν. κριθῆς ἓνα οἶφι (εἴκοσι περίπου κιλιά). λίτρα κριθῆς.

2,18 Καὶ ἦρε και εἰσῆλθεν εἰς τὴν 18 Ἐπῆρε τὰ φορτίον της αὐτὸ και μετέβη εἰς 18 Καὶ ἐσήκωσε τὴν κριθὴν ἐπὶ τῆς ράχεώς της και ἐμβῆκεν πόλιν, και εἶδεν ἡ πενθερὰ αὐτῆς τὴν πόλιν πρὸς τὴν πενθερὰν της, ἡ ὅποια και εἰς τὴν πόλιν. Καὶ εἶδεν ἡ πενθερὰ της αὐτὰ πού ἐμάζευσε· ἂ συνέλεξε, και ἐξενέγκασα Ρουθ εἶδεν ὅλον αὐτό, πού εἶχε συλλέξει ἡ Ρουθ. Ἡ και ἀφοῦ ἡ Ρουθ ἔβγαλεν ἀπὸ τὸν σάκκον της, ἔδωκεν εἰς τὴν ἔδωκεν αὐτῇ ἂ κατέλιπεν, ἐξ ὧν Ρουθ παρουσίασε και ἔδωκεν εἰς τὴν πενθερὰν πενθερὰν της ἐκεῖνα τὰ τεμάχια τοῦ κριθίνου ψωμοῦ, πού της και τὸ φαγητόν πού τῆς ἐπερίσσευσεν ἀφοῦ ἀφῆκεν ὡς περίσσευμα ἐξ ἐκεῖνων, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐχόρτασεν αὐτῇ εἶχε χορτάσει. εἰς τὸν ἀγρόν.

2,19 Καὶ εἶπεν αὐτῇ ἡ πενθερὰ 19 Ἡ πενθερὰ της τὴν ἐρώτησε· <Ποῦ 19 Καὶ εἶπεν εἰς αὐτὴν ἡ πενθερὰ της: <Ποῦ ἐμάζευσες αὐτῆς· πού συνέλεξας σήμερον ἔσταχυολόγησες σήμερον, πού ἐμάζευσες σήμερον και εἰς ποῖον ἀγρόν εἰργάσθης; Εἶθε νὰ εἶναι και πού ἐποίησας; Εἶθι ὁ ἐπιγνούς αὐτὴν τὴν κριθὴν; Ἄς εἶναι εὐλογημένος εὐλογημένος αὐτὸς πού ἔνοιωσε, ποῖα εἶσαι>. Καὶ ἡ Ρουθ σε εὐλογημένος· και ἀνήγγειλε ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐφρόντισε διὰ σέ>. Ἡ Ρουθ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν πενθερὰν της πού εἰργάσθη και εἶπε: <Τὸ Ρουθ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς πού ἀνήγγειλεν εἰς τὴν πενθερὰν της, πού ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου, πλησίον τοῦ ὁποῖου εἰργάσθη ἐποίησε, και εἶπε· τὸ ὄνομα τὸν ἔσταχυολόγησε και προσέθεσεν· <ὁ ἀνὴρ, εἰς σήμερον, εἶναι Βοόζ>. ἀνδρός, μεθ' οὗ ἐποίησα σήμερον, τὸν ἀγρόν τοῦ ὁποῖου σήμερον εἰργάσθη, Βοόζ. ὀνομάζεται Βοόζ>.

2,20 Εἶπε δὲ Νωεμὶν τῇ νύμφῃ 20 Ἡ δὲ Νωεμὶν εἶπε πρὸς τὴν νύμφην της· 20 Εἶπε δὲ ἡ Νωεμὶν εἰς τὴν νύμφην της: <Εἶναι ἄξιος νὰ αὐτῆς· εὐλογητός ἐστι τῷ Κυρίῳ, <εἶναι ἄξιος τῶν εὐλογιῶν τοῦ Κυρίου ὁ εὐλογῆται ἀπὸ τὸν Κύριον, διότι δὲν ἐγκατέλιπε τὴν ὅτι οὐκ ἐγκατέλιπε τὸ ἔλεος ἀνθρώπος αὐτός, διότι ἔδειξε καλωσύνην και καλωσύνην του και τὴν συμπάθειάν του πρὸς ἡμᾶς τοὺς αὐτοῦ μετὰ τῶν ζώντων και μετὰ εὐμένειαν και πρὸς ἡμᾶς, πού ζῶμεν, και πρὸς ζῶντας, ὅπως και πρότερον με τοὺς ἀποθαμένους μας>. Καὶ τῶν τεθνηκότων, και εἶπεν αὐτῇ τοὺς οἰκείους μας, οἱ ὅποιοι ἔχουν ἀποθάνει>. εἶπεν εἰς αὐτὴν ἡ Νωεμὶν: <Ὁ ἀνθρώπος αὐτός συγγενεὺ εἰ Νωεμὶν· ἐγγίζει ἡμῖν ὁ ἀνὴρ, ἐκ Καὶ προσέθεσεν ἀκόμη ἡ Νωεμὶν· <με τὸν πρὸς ἡμᾶς, εἶναι ἀπὸ τοὺς στενοὺς συγγενεῖς μας>. τῶν ἀγχιστευόντων ἡμῖν ἐστι. ἀνθρώπον αὐτὸν συγγενεὺομεν· εἶναι μάλιστα ἀπὸ τοὺς στενοὺς συγγενεῖς μας>.

2,21 Καὶ εἶπε Ρουθ πρὸς τὴν 21 Εἶπεν ἡ Ρουθ πρὸς τὴν πενθερὰν της· <μοῦ 21 Καὶ εἶπεν ἡ Ρουθ πρὸς τὴν πενθερὰν της: <Και βεβαίως πενθερὰν αὐτῆς· καὶ γε ὅτι εἶπε εἶπεν ἀκόμη αὐτός ὁ ἀνθρώπος· Νὰ πηγαίνης ἔτσι ἐξηγεῖται ὅτι μοῦ εἶπεν ἀκόμη: <Πήγαινε μαζί με τὰ πρὸς με· μετὰ τῶν κοροσίων τῶν μαζῇ με τὰς ὑπηρετρίας μου, μέχρις ὅτου κοράσια, τὰς ὑπηρετρίας μου, ἕως ὅτου ἀποτελειώσουν ὅλον

ἐμῶν προσκολλήθητι ἕως ἂν τελειώσῃ ὅλος ὁ θερισμός, πού ὑπάρχει εἰς τοὺς τὸν θερισμόν, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει εἰς τὸν ἀγρόν μου>. τελέσωσιν ὅλον τὸν ἀμητόν, ὡς ἀγρούς μου>.
ὑπάρχει μοι.

2,22 Καὶ εἶπε Νωεμὶν πρὸς Ρουθ 22 Ἡ Νωεμὶν εἶπε πρὸς τὴν Ρουθ τὴν νύμφην 22 Καὶ εἶπεν ἡ Νωεμὶν πρὸς τὴν Ρουθ, τὴν νύμφην της: <Εἶναι τὴν νύμφην αὐτῆς· ἀγαθόν, της· <εἶναι καλόν, κόρη μου, ὅτι ἐξέρχεσαι εἰς πολὺ καλόν, κόρη μου, τὸ ὅτι ἐβγῆκες καὶ ἐμάζευσες στάχυα θύγατερ, ὅτι ἐξῆλθες μετὰ τῶν σταχυολογίαν μὲ τὰς ὑπηρετίας τοῦ μαζι μὲ τὰ κοράσια τοῦ Βοόζ καὶ τὸ ὅτι δὲν θὰ σὲ κορασίων αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀνθρώπου αὐτοῦ, καὶ ἔτσι δὲν ὑπάρχει φόβος συναντήσουν ἄλλοι ἄνθρωποι εἰς ξένον ἀγρόν, ἀλλὰ θὰ ἀπαντήσονται σοι ἐν ἀγρῷ ἑτέρῳ. μεταβαίνουσα εἰς ἄλλον ἀγρόν νὰ σὲ ἐξακολουθήσης νὰ ἐργάζεσαι εἰς τὸν ἀγρόν τοῦ συγγενοῦς συναντήσουν καὶ σὲ κακομεταχειρισθοῦν μας>.
ἄλλο>.

2,23 Καὶ προσεκολλήθη Ρουθ τοῖς 23 Ἡ Ρουθ ἐνετάχθη εἰς τὴν ομάδα τῶν 23 Καὶ ἐπροσκολλήθη ἡ Ρουθ εἰς τὰ κοράσια, τὰς ὑπηρετίας κορασίους τοῦ Βοόζ τοῦ συλλέγειν κορασίων τοῦ Βοόζ, ὥστε νὰ συλλέγη στάχυα τοῦ Βοόζ διὰ νὰ συλλέγη στάχυα, ἕως ὅτου συνετελέσθη ὁ ἕως τοῦ συντελέσαι τὸν θερισμόν κριθῆς καὶ σίτου μέχρι πέρατος τοῦ θερισμοῦ. θερισμὸς τῆς κριθῆς καὶ τοῦ σιταριοῦ.
τῶν κριθῶν καὶ τῶν πυρῶν.

ΡΟΥΘ - 3ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αρχαίο Κείμενο

Ἑρμηνεία Ἰωάννου Κολιτσάρα

Ἑρμηνεία Παναγιώτη Τρεμπέλα

3,1 Καὶ ἐκάθισε μετὰ τῆς Εκάθισεν ἡ Ρουθ μετὰ τὸ πέρασ τοῦ θερισμοῦ Καὶ ἀφοῦ ἐτελείωσεν ὁ θερισμός, ἐκάθισεν ἡ Ρουθ μετὰ τὴν πενθερᾶς αὐτῆς. Εἶπε δὲ αὐτῇ μαζῇ μὲ τὴν πενθεράν της. Ἡ Νωεμὶν, ἡ πενθεράν της ὑπηρετοῦσα καὶ ἀνακουφίζουσα αὐτήν. Εἶπε δὲ Νωεμὶν ἡ πενθερὰ αὐτῆς· πενθερὰ της, τῆς εἶπε· <κόρη μου, ἐγὼ δὲν εἶμαι πρὸς αὐτήν ἡ Νωεμὶν, ἡ πενθερὰ της: <Κόρη μου, νὰ μὴ θυγάτερ, οὐ μὴ ζητήσω σοι ὑποχρεωμένη νὰ ἀναζητήσω καὶ εὔρω διὰ σὲ ζητήσω διὰ σὲ ἀνάπαυσιν καὶ ἀνακούφισιν, ὥστε νὰ ζήσης ἀνάπαυσιν, ἵνα εὐ γένηται σοι; τόπον καὶ τρόπον ἀναπαύσεώς σου, ὥστε νὰ εἰς τὸ μέλλον εὐτυχισμένη; ζήσης ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα εὐτυχισμένη;

3,2 Καὶ νῦν οὐχὶ Βοόζ γνώριμος 2 Λοιπόν, δὲν ἤξεύρεις ὅτι ὁ Βοόζ, εἰς τὰς 2 Καὶ τώρα δὲν εἶναι στενὸς γνωστός καὶ συγγενῆς μας ὁ ἡμῶν, οὐ ἦς μετὰ τῶν κορασίων ὑπηρετίας τοῦ ὁποῖου ἔχεις προσκολληθῆ, Βοόζ, μὲ τὰς ὑπηρετίας τοῦ ὁποῖου ἦσο, ὅταν συνέλεγες αουῶν; Ἴδου αὐτὸς λικμᾶ τὸν εἶναι συγγενῆς μας; Ἴδου, ὅτι αὐτὸς λιχνίζει τὸ στάχυα; Ἴδου αὐτὸς κατ' αὐτήν τὴν νύκτα λιχνίζει τὸ γεμάτον

ἄλωνα τῶν κριθῶν ταύτη τῇ κριθάρι του εἰς τὸ ἀλῶνι κατὰ τὴν νύκτα αὐτήν. ἀπὸ τὰ κριθάρια του ἀλῶνι.
νυκτί.

3,3 Σὺ δὲ λούση καὶ ἀλείψῃ καὶ 3 Σὺ νὰ λουσοῦ, νὰ ἀλειφθῆς με ἀρωματικὸν 3 Σὺ δὲ θὰ λουσοῦ καὶ θὰ ἀλειφθῆς με εὐῶδες ἔλαιον καὶ θὰ περιθήσεις τὸν ἱματισμόν σου ἐπὶ ἔλαιον, νὰ φορέσης τὸ καλύτερόν σου φόρεμα περιβληθῆς τὰ καλά σου ἐνδύματα, καὶ θὰ ἀνέβῃς εἰς τὸ σεαυτῆ καὶ ἀναβήσῃ ἐπὶ τὸν ἄλω· καὶ νὰ μεταβῆς εἰς τὸ ἀλῶνι του. Πρόσεξε ὅμως ἀλῶνιον. Νὰ μὴ σὲ ἴδῃ καὶ νὰ μὴ σὲ ἀντιληφθῆ ὁ Βοός, μέχρις μὴ γνωρισθῆς τῷ ἀνδρὶ ἕως τοῦ νὰ μὴ σὲ γνωρίσῃ, ἕως ὅτου τελειώσῃ τὸ ὅτου τελειώσῃ οὗτος τὸ φαγητόν καὶ τὸ ποτόν του.

συντελέσαι αὐτὸν τὸν φαγεῖν καὶ φαγητόν καὶ τὸ ποτόν.

πιεῖν·

3,4 καὶ ἔσται ἐν τῷ κοιμηθῆναι 4 Ὅταν δὲ θὰ μεταβῆ αὐτὸς νὰ κοιμηθῆ θὰ 4 Καὶ ἀκολουθῶς, ὅταν αὐτὸς κοιμηθῆ, θὰ παρατηρήσης καὶ αὐτόν, καὶ γνώσῃ τὸν τόπον ὅπου προσέξῃς τὸν τόπον, ὅπου θὰ κοιμᾶται. Θὰ θὰ μάθῃς τὸν τόπον, ὅπου κοιμᾶται, καὶ ἐκεῖ θὰ ἔλθῃς καὶ θὰ κοιμᾶται ἐκεῖ, καὶ ἐλεύσῃ καὶ πλησιάσῃς καὶ σὺ ἐκεῖ, θὰ ἀνασύρῃς τὸ ἀνασηκώσης τὰ πλησίον τῶν ποδῶν του σκεπάσματα καὶ θὰ ἀποκαλύψεις τὰ πρὸς ποδῶν σκέπασμα ἀπὸ τὰ πόδια του καὶ θὰ κοιμηθῆς κοιμηθῆς. Καὶ αὐτός, ὅταν ἐξυπνήσῃ, θὰ σοῦ εἴπῃ ἐκεῖνα, αὐτοῦ καὶ κοιμηθήσῃ καὶ αὐτὸς ἐκεῖ. Αὐτὸς δὲ ὅταν ἐξυπνήσῃς, θὰ σοῦ πῆ, τί πού πρέπει νὰ κάμῃς>.

ἀπαγγελεῖ σοι ἃ ποιήσης. πρέπει νὰ κάμῃς>.

3,5 Εἶπε ἡ Ροῦθ πρὸς αὐτήν· 5 Ἡ Ροῦθ ἀπήντησε πρὸς αὐτήν· <ὅλα ὅσα μοῦ 5 Εἶπε δὲ ἡ Ροῦθ πρὸς αὐτήν· <Ὅλα ὅσα θὰ μοῦ εἴπῃς, θὰ τὰ πάντα ὅσα ἂν εἴπῃς, ποιήσω. εἶπες θὰ πράξω>.

3,6 Καὶ κατέβῃ εἰς τὸν ἄλω καὶ 6 Κατέβηκε πράγματι εἰς τὸ ἀλῶνι καὶ 6 Καὶ κατέβῃ εἰς τὸ ἀλῶνιον ἡ Ροῦθ καὶ ἔκαμεν ὅλα, ὅσα τῆς ἐποίησε κατὰ πάντα, ὅσα ἔκαμε ὅλα ὅσα τῆς εἶχε δώσει ἐντολήν ἢ παρήγγειλεν ἢ πενθερά τῆς.

ἐνετείλατο αὐτῇ ἢ πενθερὰ αὐτῆς. πενθερὰ τῆς.

3,7 Καὶ ἔφαγε Βοός καὶ ἔπιε καὶ 7 Ὁ Βοός ἔφαγεν, ἔπιεν, ἠὺφράνθη ἢ καρδία 7 Καὶ ἔφαγεν ὁ Βοός καὶ ἔπιε καὶ εὐφράνθη ἢ καρδία του ἠγαθύνθη ἢ καρδία αὐτοῦ, καὶ του καὶ ἔπειτα ἦλθε νὰ κοιμηθῆ εἰς κάποιον πλήρης εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν πληθύναντα τὰ γεννήματα ἦλθε κοιμηθῆναι ἐν μερίδι τῆς ἄκρον τῆς θημωνιάς. Ἡ Ροῦθ ἦλθεν τῶν ἀγρῶν του Κύριον, καὶ ἦλθε νὰ κοιμηθῆ εἰς κάποιον στοιβῆς· ἢ δὲ ἦλθε κρυφῇ καὶ ἐκεῖ κρυφίως, ἀνέσυρε τὸ σκέπασμα τῶν ἄκρον τοῦ σωροῦ τῆς κριθῆς. Ἡ δὲ Ροῦθ ἦλθε κρυφίως καὶ ἀπεκάλυψε τὰ πρὸς ποδῶν αὐτοῦ. ποδῶν τοῦ Βοός καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ.

χωρὶς νὰ τὴν ἀντιληφθῆ κανεὶς καὶ ἐσήκωσε τὰ πλησίον τῶν ποδῶν του σκεπάσματα, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ.

3,8 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ μεσονυκτίῳ 8 Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐξύπνησεν ὁ Βοός, 8 Συνέβῃ δὲ κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅταν ὁ Βοός ἀφυπνίσθη, καὶ ἐξέστη ὁ ἀνήρ καὶ ἐταράχθη, ἐξεπλάγη καὶ ἐταράχθη, διότι χωρὶς νὰ τὸ καὶ ἐξεπλάγη οὗτος καὶ ἐταράχθη, ἀπὸ τὸ ὅτι ἰδοὺ μία

καὶ ἰδοὺ γυνὴ κοιμᾶται πρὸς φαντάζεται, εἶδε μίαν γυναῖκα νὰ κοιμᾶται γυναῖκα ἐκοιμᾶτο πλησίον τῶν ποδῶν του.
ποδῶν αὐτοῦ. κοντὰ εἰς τὰ πόδια του.

3,9 Εἶπε δέ· τίς εἶ σύ; Ἡ δὲ εἶπεν· 9 Ὁ Βοόζ τὴν ἠρώτησε· <ποία εἶσαι σύ;> 9 Εἶπε δὲ ὁ Βοόζ·<Ποία εἶσαι σύ, ποὺ τέτοια ὥρα εὐρέθης
ἐγὼ εἶμι Ρούθ ἢ δούλη σου, καὶ Ἐκείνη εἶπεν· <ἐγὼ εἶμαι ἢ Ρούθ, ἢ δούλη σου. ἐδῶ;> Αὐτὴ δὲ εἶπεν· <Εγὼ εἶμαι ἢ Ρούθ, ἢ δούλη σου. Καὶ θὰ
περιβαλεῖς τὸ πτερύγιόν σου ἐπὶ Σκέπασε τὴν δούλην σου μὲ τὸ ἄκρον τοῦ καταδεχθῆς νὰ ρίψης ἐπάνω εἰς ἐμὲ τὴν δούλην σου τὸ ἄκρον
τὴν δούλην σου, ὅτι ἀγχιστεὺς εἶ ἱματίου σου εἰς δεῖγμα τῆς προστασίας, τὴν τοῦ ἐνδύματός σου καὶ νὰ μὲ σκεπάσης μὲ αὐτό, γινόμενος
σύ. ὁποῖαν πρέπει νὰ τῆς προσφέρῃς, διότι εἶσαι προστάτης μου, διότι σὺ εἶσαι συγγενῆς μου>.
συγγενῆς μου>.

3,10 Καὶ εἶπε Βοόζ· εὐλογημένη σὺ 10 Ὁ Βοόζ εἶπε πρὸς αὐτήν· <κόρη μου, ἄς 10 Καὶ εἶπεν ὁ Βοόζ· <Εἶθε νὰ εἶσαι εὐλογημένη ἀπὸ Κύριον
τῷ Κυρίῳ Θεῷ, θύγατερ, ὅτι εἶσαι εὐλογημένη ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ Θεόν, τὸν Θεόν, κόρη μου, διότι ἔδειξες ἀγαθωτέραν τὴν
ἠγάθυνας τὸ ἔλεός σου τὸ διότι αὐτὴ ἢ στοργὴ καὶ ἢ καλωσύνη σου εἶναι συμπάθειαν καὶ συμπεριφορὰν σου κατὰ τὴν ἐσχάτην αὐτὴν
ἐσχατον ὑπὲρ τὸ πρῶτον, μὴ μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν προηγουμένην, ποὺ περίπτωσιν παραπάνω ἀπὸ τὴν πρώτην, ὅτε διεκρίθης διὰ
πορευθῆναι σε ὀπίσω νεανιῶν, ἔδειξες πρὸς τὴν πενθεράν σου, ἀφοῦ δὲν τὴν ἀφοσίωσίν σου εἰς τὴν πενθεράν σου· δὲν ἐπῆγες δηλαδὴ
εἶτοι πτωχὸς εἶτοι πλούσιος. ἐξέλεξες νὰ ὑπανδρευθῆς νέους, εἶτε πτωχοὶ ὀπίσω ἀπὸ νέους, διὰ νὰ ὑπανδρευθῆς νεαρὸν ἄνδρα, εἶτε
εἶτε πλούσιοι εἶναι αὐτοί. πτωχὸς εἶτε πλούσιος εἶναι αὐτός.

3,11 Καὶ νῦν, θύγατερ μὴ φοβοῦ· 11 Καὶ τώρα, κόρη μου, μὴ φοβῆσαι· ὅλα ὅσα 11 Καὶ τώρα, κόρη μου, μὴ φοβᾶσαι· δὲν πρόκειται νὰ πράξω
πάντα, ὅσα ἐὰν εἴπης, ποιήσω σοι· μοῦ εἶπες θὰ κάμω πρὸς χάριν σου, διότι ὅλος τίποτε, ὥστε νὰ ἐκτεθῆ ἢ ὑπόληψίς σου· τουναντιον ὅλα ὅσα
οἶδε γὰρ πᾶσα φυλὴ λαοῦ μου ὅτι ὁ λαὸς τῆς πόλεώς μου αὐτῆς γνωρίζει ὅτι θὰ μοῦ εἴπης, καὶ γάμον ἀκόμη ἂν μου ζητήσης, θὰ τὰ κάμω
γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ. σὺ εἶσαι γυνὴ ἐνάρετος καὶ ἰσχυρᾶς πρὸς χάριν σου. Διότι ὀλόκληρος ἢ φυλὴ τοῦ λαοῦ, ποὺ
θελήσεως. κατοικεῖ εἰς τὴν πόλιν αὐτήν, γνωρίζει ὅτι σὺ εἶσαι γυναῖκα
ἐνάρετος, ὥστε νὰ πολιτεύεσαι κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ
καθήκοντος.

3,12 Καὶ νῦν ὁ ἀληθῶς ἀγχιστεὺς 12 Λοιπόν, πράγματι, ἐγὼ εἶμαι συγγενῆς σου. 12 Καὶ τώρα ἐγὼ εἶμαι πράγματι καὶ ἀληθῶς συγγενῆς τοῦ
ἐγὼ εἶμι. Καὶ γέ ἐστιν ἀγχιστεὺς Ὑπάρχει ὅμως ἐδῶ καὶ ἓνας ἄλλος, ὁ ὁποῖος πενθεροῦ σου· ὑπάρχει ὅμως ἄλλος συγγενῆς πλησιέστερος
ἐγγίων ὑπὲρ ἐμέ. εἶναι στενώτερος συγγενῆς σου ἀπὸ ἐμέ. καὶ περισσότερον στενὸς ἀπὸ ἐμέ.

3,13 Αὐλίσθητι τὴν νύκτα, καὶ 13 Κοιμήσου αὐτήν τὴν νύκτα ἐδῶ καὶ αὐριον 13 Κοιμήσου ἐδῶ εἰς τὸ ὑπαιθρον κατὰ τὴν νύκτα καὶ θὰ γίνῃ
ἔσται τὸ πρῶτῃ, ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε, τὸ πρῶτῃ θὰ ἐρωτήσω αὐτὸν σχετικῶς· ἂν τὸ πρῶτῃ τὸ ἐξῆς: Ἐὰν ὁ στενώτερος αὐτὸς συγγενῆς σὲ

ἀγαθόν, ἀγχιστευέτω· ἐὰν δὲ μὴ θελήσῃ ἐκεῖνος νὰ σὲ νυμφευθῇ, καλῶς. Ἄς σὲ κρατήσῃ κατὰ τὸ δικαίωμα τῆς συγγενείας, ἔχει καλῶς· ἄς σὲ βούληται ἀγχιστευσαί σε, πάρη σύζυγόν του. Ἐὰν ὅμως ἐκεῖνος δὲν κρατήσῃ αὐτὸς ὡς σύζυγον ἐὰν ὅμως δὲν θελήσῃ νὰ σὲ ἀγχιστεύσω σε ἐγώ, ζῆ Κύριος· θελήσῃ νὰ σὲ νυμφευθῇ, θὰ σὲ πάρω ἐγώ νυμφευθῇ ὡς στενότερος συγγενής, θὰ σὲ πάρω ἐγώ σύζυγον κοιμήθητι ἕως τὸ πρωῖ. σύζυγόν μου. Ζῶν ἐνώπιόν μας εἶναι ὁ Κύριος συμφώνως πρὸς τὴν περὶ συγγενείας ἐντολὴν τοῦ νόμου· πού μὲ ἀκούει. Κοιμήσου ἐδῶ ἕως τὸ πρωῖ. εἶναι ζωντανὸς ὁ Κύριος καὶ ἀκούει τὴν ὑπόσχεσιν πού σου δίδω. Κοιμήσου ἡσυχᾶ ἕως τὸ πρωῖ.

3,14 Καὶ ἐκοιμήθη πρὸς ποδῶν 14 Ἐκοιμήθη πράγματι ἡ Ρούθ κοντὰ εἰς τὰ 14 Καὶ ἐκοιμήθη ἡ Ρούθ πλησίον εἰς τὰ πόδια του ἕως τὸ αὐτοῦ ἕως πρωῖ. Ἡ δὲ ἀνέστη πρὸ πόδια τοῦ Βοόζ ἕως τὸ πρωῖ. Πολὺ δὲ πρωῖ πρωῖ. Αὕτη δὲ ἠγέρθη πολὺ πρωῖ, εἰς ὥραν πού δὲν τοῦ ἐπιγνώσαι ἄνδρα τὸν πλησίον ἐξύπνησεν εἰς ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν, λόγῳ ἠμποροῦσεν ὁ ἄνθρωπος νὰ διακρίνη τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ αὐτοῦ· καὶ εἶπε Βοόζ· μὴ τοῦ σκότους, δὲν ἠμποροῦσε νὰ ἀναγνωρίσῃ ὁ πλησίον του, ὥστε νὰ γνωρίσῃ αὐτόν, ποῖος εἶναι. Καὶ εἶπεν ὁ γνωσθήτω ὅτι ἦλθε γυνὴ εἰς τὸν ἕνας ἄνθρωπος τὸν ἄλλον. Ἐξ ἄλλου δὲ καὶ ὁ Βοόζ εἰς τοὺς ἀνθρώπους του: <Νὰ μὴ γίνῃ γνωστόν, ὅτι ἄλω. Βοόζ εἶπεν εἰς τοὺς περὶ αὐτόν· <προσέξατε, ἀπόψε ἦλθε γυνὴ εἰς τὸ ἀλώνιον, διότι τὸ πρᾶγμα θὰ κανεῖς δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ὅτι ἦλθεν αὐτὴ ἢ παρεξηγηθῇ>. γυναίκα εἰς τὸ ἀλώνι>.

3,15 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· φέρτε 15 Εἶπε δὲ ὁ Βοόζ εἰς τὴν Ρούθ· <φέρε τὸ 15 Καὶ εἶπεν ὁ Βοόζ εἰς αὐτήν: <Φέρε τὸν μανδύαν, τὸν ὅποιον περὶζωμα τὸ ἐπάνω σου. Καὶ ἱμάτιον, πού ἔχεις ρίξει ἐπάνω σου>. Τὸ ἐπῆρεν ἔχεις ἐπάνω σου>· καὶ τὸν ἐκράτησεν ὁ Βοόζ μὲ τὰ χέρια του ἐκράτησεν αὐτό, καὶ ἐμέτρησεν ἕξ ὁ Βοόζ, ἔβαλεν εἰς αὐτὸ ἕξ μέτρα κριθῆς καὶ τὸ καὶ ἔρριψε μὲ τὸ μέτρον ἕξ μέτρα κριθῆς καὶ τὸν ἐφώρτωσεν κριθῶν καὶ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτήν· ἐφόρτωσεν εἰς αὐτήν. Αὐτὸς δὲ εἰσῆλθεν εἰς ἐπάνω της. Καὶ ἔπειτα, ἀφοῦ ἔφυγεν ἡ Ρούθ, ἐμβῆκε καὶ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. τὴν πόλιν Βηθλεέμ. αὐτὸς εἰς τὴν πόλιν.

3,16 Καὶ Ρούθ εἰσῆλθε πρὸς τὴν 16 Ἡ Ρούθ ἐπανῆλθεν πρὸς τὴν πενθεράν της, 16 Καὶ ἡ Ρούθ ἐμβῆκε πρὸς συνάντησιν τῆς πενθερᾶς της. πενθεράν αὐτῆς· ἡ δὲ εἶπεν αὐτῇ· ἢ ὁποία καὶ τὴν ἠρώτησε· <κόρη μου, τί αὐτὴ δὲ τῆς εἶπε: <Κόρη μου, ἦλθες;> Καὶ ἡ Ρούθ εἶπεν εἰς θύγατερ· καὶ εἶπεν αὐτῇ πάντα, ἔκαμες;> Ἐκεῖνη δὲ διηγήθη εἰς αὐτήν ὅλα ὅσα αὐτὴν ὅλα ὅσα εἶχε κάμει δι' αὐτήν ὁ Βοόζ. ὅσα ἐποίησεν αὐτῇ ὁ ἀνήρ. τῆς εἶπε καὶ ἔπραξεν ὁ Βοόζ.

3,17 Καὶ εἶπεν αὐτῇ· τὰ ἕξ τῶν 17 Προσέθεσε δὲ ἀκόμη· <αὐτὰ τὰ ἕξ μέτρα 17 Καὶ εἶπεν εἰς τὴν Νωεμίν: <Τὰ ἕξ αὐτὰ μέτρα τῆς κριθῆς κριθῶν ταῦτα ἔδωκέ μοι, ὅτι εἶπε κριθῆς μου τὰ ἔδωκεν ὁ Βοόζ καὶ μου εἶπε· μου τὰ ἔδωκε μὲ τὴν δικαιολογίαν πού μου εἶπε: <Μὴ πρὸς με· μὴ εἰσέλθῃς κενὴ πρὸς Πάρε τα διὰ νὰ μὴν ἐπανέλθῃς εἰς τὴν ἐπιστρέψῃς εἰς τὴν πενθεράν σου μὲ χεῖρας ἀδειανὰς καὶ τὴν πενθεράν σου. πενθεράν σου μὲ ἀδειανὰ τὰ χέρια>. χωρὶς νὰ τῆς πᾶς τίποτε>.

3,18 Ἡ δὲ εἶπε· κάθου, θύγατερ, 18 Ἡ δὲ Νωεμὶν τῆς εἶπε· <κάθησε ἐδῶ, κόρη 18 Ἀυτὴ δὲ εἶπε: <Κάθησε, κόρη μου, ἡσυχῆ, ἕως ὅτου ἕως τοῦ ἐπιγνῶναί σε πῶς οὐ μου, μέχρις ὅτου μάθης, ποῖαν ἔκβασιν θὰ πληροφορηθῆς διὰ τῶν πραγμάτων, πῶς δὲν θὰ πέσῃ πεσεῖται ρῆμα· οὐ γὰρ μὴ λάβῃ αὐτὴ ἢ ὑπόθεσις. Διότι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς χαμένος καὶ ἀπραγματοποίητος λόγος ἀπὸ ἐκείνους πού σου ἡσυχάσῃ ὁ ἀνὴρ, ἕως ὃν τελεσθῆ δὲν θὰ ἡσυχάσῃ, μέχρις ὅτου φέρῃ εἰς πέρας τὸ εἶπεν ὁ Βοῶζ. Διότι δὲν θὰ ἡσυχάσῃ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, ἕως τὸ ρῆμα σήμερον. ζήτημα αὐτό>. ὅτου λάβῃ τέλος ἐντὸς τῆς ἡμέρας ἢ ὑπόθεσις>.

ΡΟΥΘ - 4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Αρχαίο Κείμενο

Ἑρμηνεία Ἰωάννου Κολιτσάρα

Ἑρμηνεία Παναγιώτη Τρεμπέλα

4,1 Καὶ Βοῶζ ἀνέβη ἐπὶ τὴν πύλην, Ὁ Βοῶζ πράγματι ἐπῆγεν εἰς τὴν πύλην τῆς Καὶ ὁ Βοῶζ ἀνέβη εἰς τὴν πύλην τῆς Βηθλεὲμ καὶ ἐκάθισεν καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ, καὶ ἰδοὺ ὁ Βηθλεὲμ καὶ ἐκάθησεν ἐκεῖ. Καὶ ἰδοὺ, ἐκεῖ. Καὶ ἰδοὺ ὁ συγγενῆς ὁ στενότερος ἐπέρνα ἀπ' ἐκεῖ, τὸν ἀγχιστεὺς παρεπορεύετο, ὃν διήρχετο ἀπὸ ἐκεῖ ὁ συγγενῆς τῆς Ρούθ, πού ὁποῖον ἐφώνησεν ὁ Βοῶζ καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Βοῶζ: <Στριψε ἐλάλησε Βοῶζ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν εἶχε περισσότερα δικαιώματα γάμου καὶ κάθισε ἐδῶ, κύριε>. Καὶ ἔστριψε πρὸς τὰ ἐκεῖ καὶ ἐκάθισε. Βοῶζ· ἐκκλίνας κάθισον ὧδε, μὲ αὐτήν. Τὸν ἐκάλεσεν ὁ Βοῶζ καὶ τοῦ κρύφιε. Καὶ ἐξέκλινε καὶ ἐκάθισε. εἶπε· <φίλε, γύρισε πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ κάθησε>. Ἐκεῖνος κατηθύνθη πρὸς τὸν Βοῶζ καὶ ἐκάθησεν ἐκεῖ.

4,2 Καὶ ἔλαβε Βοῶζ δέκα ἄνδρας 2 Ἀμέσως ὁ Βοῶζ ἐκάλεσε δέκα ἀπὸ τοὺς 2 Καὶ προσεκάλεσεν ὁ Βοῶζ δέκα ἄνδρας ἀπὸ τοὺς προεστοὺς ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως γεροντοτέρους τῆς πόλεως καὶ τοὺς εἶπε· καὶ ἐξέχοντας τῆς πόλεως Βηθλεὲμ καὶ εἶπε: <Καθίσατε καὶ καὶ εἶπε· καθίσατε ὧδε· καὶ <καθήσατε καὶ σεῖς ἐδῶ>. Ἐκεῖνοι ἐκάθησαν. σεῖς ἐδῶ>. Καὶ ἐκάθισαν. ἐκάθισαν.

4,3 Καὶ εἶπε Βοῶζ τῷ ἀγχιστεῖ τὴν 3 Εἶπε δὲ ὁ Βοῶζ εἰς τὸν συγγενῆ τῆς Ρούθ· 3 Καὶ εἶπεν ὁ Βοῶζ εἰς τὸν συγγενῆ: <Ὁ ἀγρὸς πού ὡς μερίδιον μερίδα τοῦ ἀγροῦ, ἢ ἐστὶ τοῦ <τὸ μερίδιον τοῦ ἀγροῦ, τὸ ὁποῖον ἀνήκεν εἰς κληρωθὲν εἰς αὐτὸν ἀνήκει εἰς τὸν συγγενῆ μας τὸν ἀδελφοῦ ἡμῶν τοῦ Ἑλιμέλεχ, ἢ τὸν συγγενῆ μας τὸν Ἑλιμέλεχ, ἔχει δοθῆ Ἑλιμέλεχ, καὶ ὁ ὁποῖος ἐδόθη εἰς τὴν Νωεμὶν, ἢ ὁποῖα δέδοται Νωεμὶν τῇ ἐπιστροφούσῃ καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν κυριότητα τῆς Νωεμὶν, ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς Μωάβ, πρόκειται νὰ πωληθῇ. ἐξ ἀγροῦ Μωάβ, ἢ ὁποῖα ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοὺς ἀγροὺς τῆς Μωάβ. Αὐτὸ δὲ ἔχει ἐκτεθῆ πρὸς πώλησιν.

4, καὶ ἐγὼ εἶπα· ἀποκαλύψω τὸ οὖς 4 Ἐσκέφθηκα λοιπὸν καὶ εἶπα· θὰ 4 Καὶ ἐγὼ εἶπα: Θὰ σοῦ καταστήσω ἀκουστὴν εἰς τὸ οὖς σου σου λέγων· κτῆσαι ἐναντίον τῶν ἀνακοινώσω εἰς σὲ αὐτὸ τὸ ζήτημα τὴν εἶδησιν αὐτὴν λέγοντας· λαβὲ ὡς ἰδιοκτησίαν σου καὶ καθημένων καὶ ἐναντίον τῶν προτείνων νὰ ἀγοράσης αὐτὸν τὸν ἀγρὸν δήλωσε τοῦτο ἔμπροσθεν τῶν προεστώτων τοῦ λαοῦ τῆς πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ μου· εἰ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δέκα τούτων πόλεως Βηθλεέμ, εἰς τὸν ὅποιον ἀνήκω καὶ ἐγώ. Ἐὰν ἀγχιστεύεις, ἀγχίστευε· εἰ δὲ μὴ μαρτύρων, ποῦ κάθονται κοντὰ μας καὶ ἀγοράζης τὸ κτῆμα ὡς συγγενῆς ἀναλαμβάνων καὶ τὰς ἀγχιστεύεις, ἀνάγγελόν μοι καὶ ἐνώπιον τῶν ἄλλων πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ ἄλλας συγγενικὰς ὑποχρεώσεις, ποῦ ἐπιβάλλει ὁ νόμος, γνῶσομαι ὅτι οὐκ ἔστι πάρεξ σοῦ μου. Ἐὰν λοιπὸν, ὡς στενώτερος συγγενῆς ἀγόρασέ το. Ἐὰν ὅμως δὲν ἀγοράζης αὐτὸ μὲ τὰς τοῦ ἀγχιστεῦσαι, καὶ ἐγὼ εἶμι μετὰ τοῦ Ἐλιμέλεχ, θέλης νὰ τὸ ἀγοράσης, βαρυνούσας αὐτὸ συγγενικὰς ὑποχρεώσεις, πληροφορήσέ με σέ. Ὁ δὲ εἶπεν· ἐγὼ εἶμι, ἀγόρασέ το. Εἶπέ το δὲ καὶ εἰς ἐμέ, διὰ νὰ καὶ θὰ λάβω τοῦτον ἐπίσημον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀγχιστεύσω. γνωρίζω. Σοῦ προτείνω αὐτὰ διότι ἔπειτα τούτου γνῶσιν· διότι δὲν ὑπάρχει ἐκτὸς σοῦ ἄλλος ἀπὸ σέ ἐγὼ εἶμαι ὁ στενώτερος συγγενῆς τοῦ στενότερος συγγενῆς διὰ νὰ τὸ ἀγοράσῃ καὶ ἐγὼ εἶμαι Ἐλιμέλεχ>. Ἐκεῖνος ἀπήντησεν· <ἐγὼ εἶμαι ὕστερα ἀπὸ σὲ στενὸς συγγενῆς>. Αὐτὸς δὲ εἶπεν: <Ἐγὼ εἶμαι πράγματι ὁ στενώτερος συγγενῆς καὶ ἐγὼ ὁ πλησιέστερος συγγενῆς καὶ θὰ ἐξαγοράσω ἐγὼ τὸ κτῆμα>, θὰ ἀγοράσω τὸ τμήμα αὐτὸ τοῦ ἀγροῦ>.

4,5 Καὶ εἶπε Βοόζ· ἐν ἡμέρᾳ τοῦ 5 Ὁ Βοόζ προσέθεσε· <τὴν ἡμέραν ὅμως, 5 Καὶ εἶπεν ὁ Βοόζ: <Κατὰ τὴν ἡμέραν, κατὰ τὴν ὁποίαν κτήσασθαί σε τὸν ἀγρὸν ἐκ χειρὸς κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ ἀγοράσης τὸν ἀγρὸν πρόκειται νὰ λάβῃς ὡς κτῆμα τὸν ἀγρὸν ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς Νωεμὶν καὶ παρὰ Ρούθ τῆς ἀπὸ τὴν Νωεμὶν καὶ ἀπὸ τὴν Ρούθ Νωεμὶν καὶ ἀπὸ τὴν Ρούθ τὴν Μωαβίτισσαν, τὴν γυναῖκα τοῦ Μωαβίτιδος γυναικὸς τοῦ τὴν Μωαβίτιδα, σύζυγον τοῦ ἀποθανόντος ἀποθαμένου, πρέπει καὶ αὐτὴν νὰ τὴν ἀποκτήσης γυναῖκα, τεθνηκότος, καὶ αὐτὴν κτήσασθαί υἱοῦ τοῦ Ἐλιμέλεχ, εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ ὥστε νὰ ἀναστήσης τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθαμένου ἐπὶ τῆς σε δεῖ ὥστε ἀναστήσει τὸ ὄνομα λάβῃς καὶ ὡς σύζυγον τὴν Ρούθ, ὥστε νὰ κληρονομίας του διὰ τοῦ τέκνου, τὸ ὅποιον θὰ ἀποκτήσης δι' τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς ἀναδείξης κληρονόμους τοῦ ἀποθανόντος αὐτῆς καὶ τὸ ὅποιον θὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος>. κληρονομίας αὐτοῦ. καὶ νὰ ἀναζήσῃ τὸ ὄνομά του εἰς τὴν κληρονομίαν>.

4,6 Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεύς· οὐ 6 Ὁ στενὸς ἐκεῖνος συγγενῆς εἶπε τότε· <δὲν 6 Καὶ εἶπεν ὁ συγγενῆς: <Δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ ἐξαγοράσω δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι ἐμαυτῶ, θὰ ἠμπορέσω ἐγὼ νὰ ἀγοράσω διὰ διὰ λογαριασμόν μου τὸ κτῆμα μὲ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτὴν τῆς μὴ ποτε διαφθείρω τὴν λογαριασμόν μου τὸν ἀγρὸν, μήπως τυχὸν συγγενείας, διὰ νὰ μὴ σβῆσω καὶ καταστρέφω τοὺς ἰδικούς κληρονομίαν μου· ἀγχίστευσον καὶ φθείρω τὴν ἰδικὴν μου κληρονομίαν. μου κληρονόμους. Ἐξαγόρασε σὺ διὰ λογαριασμόν σου τὸ

σεαυτῷ τὴν ἀγχιστεῖαν μου, ὅτι οὐκ ἄγοράσῃ σὺ αὐτὴν μου τὴν κληρονομίαν, δικαίωμά μου τοῦτο ἐπὶ τῆς συγγενικῆς κληρονομίας, διότι
δυνήσομαι ἀγχιστεῦσαι. διότι ἐγὼ δὲν θέλω καὶ δὲν θὰ ἠμπορέσω ὑπὸ ἐγὼ δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ τὸ ἐξαγοράσω>.

τοιούτους ὄρους νὰ τὴν ἐξαγοράσω>.

4,7 Καὶ τοῦτο τὸ δικαίωμα 7 Ὁ δὲ νομικὸς ὅρος, ἢ νομικὴ πράξις, 7 Καὶ τοῦτο ἴσχυε κατὰ παλαιὰν συνθήκειαν μεταξὺ τοῦ
ἐμπροσθεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐπὶ τὴν μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν διὰ τὴν μεταβίβασιν Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἐκ τῆς
ἀγχιστεῖαν καὶ ἐπὶ τὸ ἀντάλλαγμα κυριότητος εἰς περίπτωσιν ἀγορᾶς ἢ συγγενείας προέκυπτεν εἰς κτῆμα τι καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν
τοῦ στήσαι πάντα λόγον, καὶ ἀνταλλαγῆς, ὥστε νὰ εἶναι ἔγκυρος ἢ ἀνταλλαγὴν τῶν κτητόρων τοῦ κτήματος, ἤρκει δὲ τοῦτο, ἵνα
ὑπελύετο ἀνὴρ τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ συμφωνία, ἦτο ὁ ἐξῆς· Ἐκεῖνος, πού σταθῆ καὶ λάβῃ κῦρος πᾶσα διὰ λόγου συμφωνία· ἔλυε
καὶ ἐδίδου τῷ πλησίον αὐτοῦ τῷ μετεβίβαζε τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος, δηλαδὴ ὁ ἄνθρωπος, πού παρητεῖτο τοῦ δικαίωμάτος του, τὸ
ἀγχιστεύοντι τὴν ἀγχιστεῖαν ἔλυε καὶ ἀφαιροῦσε τὸ ὑπόδημά του καὶ ὑπόδημά του καὶ τὸ ἔδιδεν εἰς τὸν πλησίον του, πού
αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἦν μαρτύριον ἐν ἔδιδεν αὐτὸ εἰς ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὅποιον ἐξηγόραζε τὸ ἐκ τῆς συγγενείας κτῆμα μετὰ τῶν
Ἰσραήλ. περιήρχοντο πλέον τὰ δικαιώματα κτήσεως. ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἢ συγγένεια τοῦ ἐπέβαλλε. Καὶ ἢ
Αὐτὸ τὸ σύμβολον ἦτο ἐπίσημος μαρτυρία συμβολικὴ αὐτὴ πράξις ἦτο ἐπίσημος μαρτυρία περὶ τῆς
τῆς γενομένης πράξεως. παραχωρήσεως καὶ μεταβιβάσεως, ἔχουσα κῦρος μεταξὺ τῶν
Ἰσραηλιτῶν.

4,8 Καὶ εἶπεν ὁ ἀγχιστεὺς τῷ Βοόζ· 8 Ὁ ἔχων, λοιπόν, τὰ πρῶτα δικαιώματα τῆς 8 Καὶ εἶπεν ὁ συγγενὴς ὁ στενότερος εἰς τὸν Βοόζ:
κτησαί σεαυτῷ τὴν ἀγχιστεῖαν ἀγορᾶς εἶπεν εἰς τὸν Βοόζ· <Ἀγόρασε σὺ διὰ <Ἐξαγόρασε σὺ διὰ λογαριασμόν σου τὸ κτῆμα, ἐπὶ τοῦ
μου· καὶ ὑπελύσοτο τὸ ὑπόδημα λογαριασμόν σου τὸ κτῆμα τοῦτο>. Ἐλυσε δὲ ὁποίου λόγῳ τῆς συγγενείας ἔχω δικαιώματα καὶ
αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ. ἀμέσως τὸ ὑπόδημά του καὶ τὸ παρέδωκεν ὑποχρεώσεις ἐγώ>. Καὶ ἔλυσε τὸ ὑπόδημά του καὶ τὸ ἔδωκεν
εἰς τὸν Βοόζ. εἰς αὐτόν.

4,9 Καὶ εἶπε Βοόζ τοῖς 9 Εἶπε τότε ὁ Βοόζ εἰς τοὺς γεροντοτέρους 9 Καὶ εἶπεν ὁ Βοόζ πρὸς τοὺς προεστοὺς καὶ εἰς ὅλον τὸν
πρεσβυτέροις καὶ παντὶ τῷ λαῷ· καὶ εἰς ὅλους ὅσοι ἔτυχε νὰ εὑρεθοῦν ἐκεῖ λαόν, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ συναχθῆ: <Σεῖς εἰσθε
μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον, ὅτι <ὅλοι σεῖς εἰσθε σήμερον μάρτυρες ὅτι ἐγὼ σήμερον μάρτυρες, ὅτι ἔγινα κύριος εἰς ὅλα ὅσα ἀνήκουν εἰς
κέκτημαι πάντα τὰ τοῦ Ἐλιμέλεχ ἀγοράζω ἀπὸ τὰ χεῖρια τῆς Νωεμὶν ὅλα ὅσα τὸν Ἐλιμέλεχ, καὶ εἰς ὅλα ὅσα ὑπάρχουν εἰς τὸν Χελαιῶν καὶ
καὶ πάντα, ὅσα ὑπάρχει τῷ ἀνήκουν εἰς τὸν Ἐλιμέλεχ, ἐπομένως καὶ ὅλα τὸν Μααλῶν, ἐξαγοράσας αὐτὰ ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς Νωεμίν.
Χελαιῶν καὶ τῷ Μααλῶν ἐκ χειρὸς ὅσα ἀνήκον εἰς τοὺς δύο υἱοὺς του τὸν
Νωεμίν· Χελαιῶν καὶ Μααλῶν.

4,10 καί γε Ρούθ τὴν Μωαβίτιν τὴν 10 Ἐπὶ πλέον λαμβάνω ὡς σύζυγόν μου τὴν 10 Καὶ ὡσαύτως τὴν Ρούθ, ποὺ εἶναι Μωαβίτισσα καὶ ὑπῆρξε γυναῖκα Μααλῶν κέκτημαι Ρούθ, τὴν Μωαβίτιδα, σύζυγον τοῦ γυναῖκα τοῦ Μααλῶν, τὴν ἀποκτῶ σύζυγόν μου διὰ νὰ ἐμαυτῶ εἰς γυναῖκα τοῦ ἀναστήσαι ἀποθανόντος Μααλῶν, διὰ νὰ ἀναζήσῃ τὸ ἀναστήσω τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθαμένου ἐπὶ τῆς κληρονομίας τὸ ὄνομα τοῦ τεθνηκότος ἐπὶ τῆς ὄνομα τοῦ ἀποθανόντος ἐπὶ τῆς τοῦ· καὶ οὕτω διὰ τοῦ τέκνου, ποὺ θὰ γεννηθῇ ἐκ τῆς Ρούθ κληρονομίας αὐτοῦ, καὶ οὐκ κληρονομίας του. Ἔτσι δὲ δὲν θὰ χαθῇ τὸ καὶ θὰ εἶναι κληρονόμος τοῦ Μααλῶν, δὲν θὰ χαθῇ καὶ δὲν ἐξολοθρευθῆσεται τὸ ὄνομα τοῦ ὀνομά του μεταξὺ τῶν συγγενῶν του καὶ τῆς θὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἀποθαμένου ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς τεθνηκότος ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ φυλῆς τοῦ λαοῦ του. Σεῖς εἴσθε σήμερον του καὶ ἀπὸ τὴν φυλὴν τοῦ λαοῦ του. Μάρτυρες τῶν καὶ ἐκ τῆς φυλῆς λαοῦ αὐτοῦ· μάρτυρες. ὑποσχέσεών μου αὐτῶν καὶ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας μάρτυρες ὑμεῖς σήμερον. ἀναλαμβάνω, εἴσθε σεῖς σήμερον>.

4,11 Καὶ εἶποσαν πᾶς ὁ λαὸς οἱ ἐν 11 Ὅλος ὁ λαὸς ποὺ εὕρισκετο εἰς τὴν πύλην, 11 Καὶ εἶπαν ὅλος ὁ λαός, ποὺ εἶχε συναχθῇ εἰς τὴν πύλην: τῇ πύλῃ· μάρτυρες. Καὶ οἱ ἀπήντησαν· <ναί, εἴμεθα μάρτυρες>. Οἱ δὲ <Εἴμεθα μάρτυρες τῶν βεβαιώσεών σου>. Καὶ οἱ προεστοὶ πρεσβύτεροι εἶποσαν· δῶ ὁ Κύριος πρεσβύτεροι προσέθεσαν· <εἴθε ὁ Κύριος νὰ εἶπαι: <Εἴθε ὁ Κύριος νὰ καταστήσῃ τὴν γυναῖκα σου, ποὺ τὴν γυναῖκά σου τὴν ἀξιώσῃ τὴν γυναῖκα σου, ἢ ὁποῖα σήμερον ἐμβαίνει εἰς τὸ σπίτι σου, σὰν τὴν Ραχήλ καὶ τὴν Λείαν, αἱ εἰσπορευομένην εἰς τὸν οἶκόν σου εἰσέρχεται εἰς τὸν οἶκόν σου, νὰ ὁμοιάσῃ μὲ ὁποῖα διὰ τῶν τέκνων ποὺ ἐγέννησαν ἔκτισαν τὴν ὡς Ραχήλ καὶ ὡς Λείαν, αἱ τὴν Ραχήλ καὶ τὴν Λείαν, αἱ ὁποῖα μὲ τὰ οἰκογένειαν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐποίησαν γένος ἰσχυρὸν καὶ ᾠκοδόμησαν ἀμφοτέρω τὸν οἶκόν γεννηθέντα ἀπὸ αὐτὰς τέκνα δυνατὸν ἐν τῇ Ἐφραθᾶ καὶ θὰ εἶναι ἐξακουστὸν τὸ ὄνομά τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐποίησαν δύναμιν ἐδημιούργησαν τὸ μεγάλο ἔθνος τοῦ Ἰσραὴλ των ἐν τῇ Βηθλεέμ. ἐν Ἐφραθᾶ, καὶ ἔσται ὄνομα ἐν καὶ ἀπέκτησαν τιμὴν καὶ δύναμιν εἰς τὴν Βηθλεέμ· Ἐφραθᾶ καὶ ὄνομα εἰς τὴν Βηθλεέμ.

4,12 καὶ γένοιτο ὁ οἶκός σου ὡς ὁ 12 Εὐχόμεθα ἐπίσης νὰ ἀναδειχθῇ ἢ 12 Καὶ εἴθε νὰ γίνῃ ὁ οἶκος σου πολυπληθὴς σὰν τὸν οἶκόν οἶκος Φαρῆς, ὃν ἔτεκε Θάμαρ οἰκογένειά σου ὡσὰν τὴν οἰκογένειαν τοῦ τοῦ προπάτορος μας Φαρῆς, τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν εἰς τὸν τῶ Ἰούδα, ἐκ τοῦ σπέρματος οὗ Φαρῆς, τὸν ὁποῖον ἐγέννησεν ἢ Θάμαρ διὰ Ἰούδαν ἢ Θάμαρ, ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους, τοὺς ὁποῖους θὰ σοῦ δώσει Κύριός σοι ἐκ τῆς παιδίσκης τοῦ Ἰούδα, νὰ ἀναδειχθῇ διὰ τοῦ ἀπογόνου, δώση ὁ Κύριος ἀπὸ τὴν νέαν αὐτήν>. ταύτης. τὸν ὁποῖον θὰ δώσῃ εἰς σὲ αὐτὴ ἢ δούλη σου, ἢ Ρούθ>.

4,13 Καὶ ἔλαβε Βοὸζ τὴν Ρούθ, καὶ 13 Ἐνυμφεύθη λοιπὸν ὁ Βοὸζ τὴν Ρούθ, 13 Καὶ ἔλαβεν ὁ Βοὸζ εἰς τὴν οἰκίαν του τὴν Ρούθ καὶ ἔγινε ἐγενήθη αὐτῶ εἰς γυναῖκα, καὶ ἔλαβεν αὐτήν ὡς σύζυγόν του καὶ ἦλθεν εἰς σύζυγός του καὶ συνῆλθε μετ' αὐτῆς καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτήν ὁ

είσηλθε πρὸς αὐτήν, καὶ ἔδωκεν συνάφειαν μετ' αὐτήν. Ὁ δὲ Κύριος τὴν Κύριος ἐγκυμοσύνην καὶ ἐγέννησεν υἱόν.
αὐτῇ Κύριος κύησιν, καὶ ἔτεκεν ἠυλόγησεν, ὥστε νὰ συλλάβῃ καὶ νὰ
υἱόν. γεννήσῃ υἱόν.

4,14 Καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς 14 Αἱ δὲ γυναῖκες τῆς Βηθλεὲμ ἔλεγον μετ' 14 Καὶ εἶπαν αἱ γυναῖκες πρὸς τὴν Νωεμὶν εὐχαριστημένοι
Νωεμὶν· εὐλογητὸς Κύριος· ὅς οὐ συγκίνησιν εἰς τὴν Νωεμὶν· <ἅς εἶναι καὶ αὐταὶ διὰ τὴν χαρὰν τῆς· <Ἄς εἶναι δοξασμένος ὁ Κύριος,
κατέλυσέ σοι σήμερον τὸν δοξασμένος ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος δὲν σὲ ἀφῆκε ὁ ὁποῖος σήμερον δὲν ἐπέτρεψε νὰ στερηθῆς τὸν συγγενῆ
ἀγχιστέα, καὶ καλέσαι τὸ ὄνομά σου σήμερον χωρὶς στενὸν συγγενῆ σου καὶ ἔτσι σου, πὺ ἐξηγόρασε τὴν κληρονομίαν τοῦ πεθαμένου παιδιοῦ
σου ἐν Ἰσραὴλ, θὰ συνεχισθῇ καὶ θὰ δοξασθῇ τὸ ὄνομά σου σου καὶ ἠυδόκησε νὰ μὴ σβησθῇ, ἀλλὰ νὰ καλῆται τὸ ὄνομα
μεταξὺ τῶν Ἰσραηλιτῶν. τοῦ υἱοῦ σου ἐν μέσῳ τῶν Ἰσραηλιτῶν.

4,15 καὶ ἔσται σοι εἰς ἐπιστρέφοντα 15 Θὰ ἀνακουφίσῃ δὲ τὴν ψυχὴν σου, θὰ 15 Καὶ θὰ εἶναι διὰ σὲ τὸ παιδίον, πὺ ἐγεννήθη, παρηγορία
ψυχὴν καὶ τοῦ διαθρέψαι τὴν εἶναι τροφή καὶ στήριγμα εἰς τὰ γηρατεῖα καὶ ἀνακούφισις τῆς ψυχῆς σου καὶ διὰ νὰ σὲ διατρέφῃ εἰς τὰ
πολιὰν σου, ὅτι ἡ νύμφη ἡ σου, διότι ἡ νύμφη σου, ἡ ὁποία τόσον πολὺ προχωρημένα γηρατεῖα σου, διότι ἐγέννησεν αὐτὸν ἡ νύμφη,
ἀγαπήσασά σε ἔτεκεν αὐτόν, ἡ σὲ ἠγάπησεν, ἐγέννησεν αὐτόν τὸν υἱόν, καὶ πὺ σὲ ἠγάπησε καὶ ἡ ὁποία εἶναι διὰ σὲ πολὺ καλλίτερα ἀπὸ
ἔστιν ἀγαθὴ σοι ὑπὲρ ἑπτὰ υἱούς. ἡ ὁποία διὰ τοῦτο ἀξίζει περισσότερον ἀπὸ πολλοὺς υἱούς>.
ἑπτὰ υἱούς>.

4,16 Καὶ ἔλαβε Νωεμὶν τὸ παιδίον 16 Ἐπῆρεν ἡ Νωεμὶν τὸ παιδί τῆς Ρούθ, τὸ 16 Καὶ ἐπῆρεν ἡ Νωεμὶν τὸ παιδίον εἰς τὰ χεῖρα καὶ τὸ ἔβαλεν
καὶ ἔθηκεν εἰς τὸν κόλπον αὐτῆς ἔθεσεν εἰς τὴν ἀγκάλην τῆς καὶ ἀνέλαβεν εἰς τὸν κόλπον τῆς ἐκδηλώνουσα τὴν ἀγάπην τῆς πρὸς αὐτὸ
καὶ ἐγενήθη αὐτῷ εἰς τιθινόν. αὐτῇ νὰ τὸ ἀναθρέψῃ. καὶ ἔγινε τροφὸς καὶ παραμάννα του.

4,17 Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοῦ αἱ 17 Αἱ γειτόνισσαι ἔδωσαν εἰς αὐτὸ ὄνομα 17 Καὶ μετ' τὴν ἄδειαν τοῦ Βοὸζ ἔβαλαν τὸ ὄνομά του αἱ
γειτόνες ὄνομα λέγουσαι· ἐτέχθη λέγουσαι· <ἐγεννήθη παιδί εἰς τὴν Νωεμὶν>. γειτόνισσαι, λέγουσαι γεμᾶται χαρὰν· <Ἐγεννήθη υἱὸς εἰς
υἱὸς τῆ Νωεμὶν· καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ὡβήδ. Αὐτὸς εἶναι ὁ πατὴρ τῆς Νωεμὶν>. Καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομά του Ὡβήδ. Αὐτὸς εἶναι
ὄνομα αὐτοῦ Ὡβήδ· οὗτος πατὴρ τοῦ Ἰεσσαί, πατρὸς τοῦ Δαυῖδ. πατὴρ τοῦ Ἰεσσαί, ὁ ὁποῖος πάλιν ὑπῆρξε πατὴρ τοῦ Δαβὶδ.
Ἰεσσαί πατρὸς Δαυὶδ.

4,18 Καὶ αὐταὶ αἱ γενέσεις Φαρῆς· 18 Αὐτοὶ δὲ εἶναι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Φαρῆς· ὁ 18 Καὶ αὐταί, πὺ ἀπαριθμοῦνται κατωτέρω, εἶναι αἱ γενεαὶ
Φαρῆς ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, Φαρῆς ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, τοῦ Φαρῆς· ὁ Φαρῆς ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ.

4,19 Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράν, 19 ὁ Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράν, ὁ Ἀράν 19 Ὁ Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράν· καὶ ὁ Ἀράν ἐγέννησε τὸν
καὶ Ἀράν ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ.

4,20 καὶ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν 20 Ὁ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασών, ὁ 20 Καὶ ὁ Ἀμιναδάβ ἐγέννησε τὸν Ναασών, καὶ ὁ Ναασών
Ναασών, καὶ Ναασών ἐγέννησε Ναασών ἐγέννησε τὸν Σαλμάν ἐγέννησε τὸν Σαλμών.

τὸν Σαλμάν,

4,21 καὶ Σαλμάν ἐγέννησε τὸν 21 ὁ Σαλμάν ἐγέννησε τὸν Βοόζ, ὁ Βοόζ 21 Καὶ ὁ Σαλμών ἐγέννησε τὸν Βοόζ· καὶ ὁ Βοόζ ἐγέννησε τὸν
Βοόζ, καὶ Βοόζ ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, ἐγέννησε τὸν Ὠβήδ, Ὠβήδ.

4,22 καὶ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, 22 ὁ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί καὶ ὁ Ἰεσσαί 22 Καὶ ὁ Ὠβήδ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί καὶ ὁ Ἰεσσαί ἐγέννησε
καὶ Ἰεσσαί ἐγέννησε τὸν Δαυῖδ. ἐγέννησε τὸν Δαυῖδ. τὸν Δαβίδ.

